

BIBLIA ÉS GYÜLEKEZET

2007. április

A Biblia Szövetség folyóirata

XIX. évfolyam 1. szám

Ára: 320,- Ft

AZ ÁRULÁSRÓL

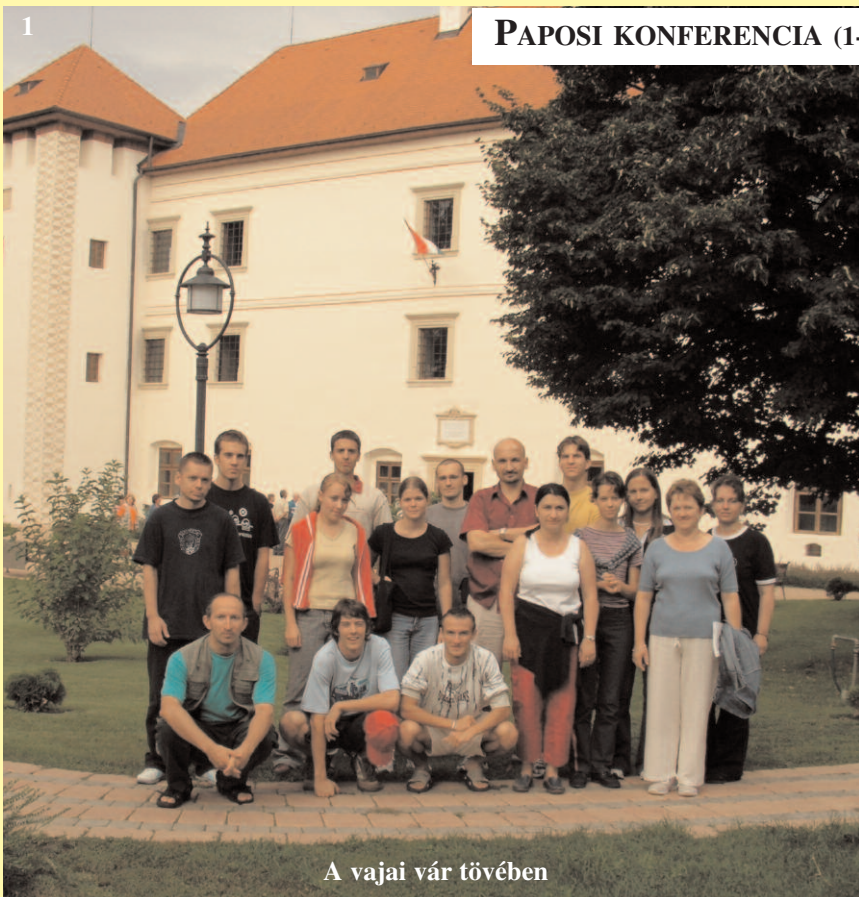
MELLÉKLETÜNK:

2007. ÉVI PROGRAMFÜZET

Jézus így felelt Pilátus kérdésére: "Én azért születtem, és azért jöttem e világba, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról. Mindaz, aki az igazságból való, hallgat az én szavamra." - Jn 18,37

Aldott húsvéti ünnepet kívánunk!

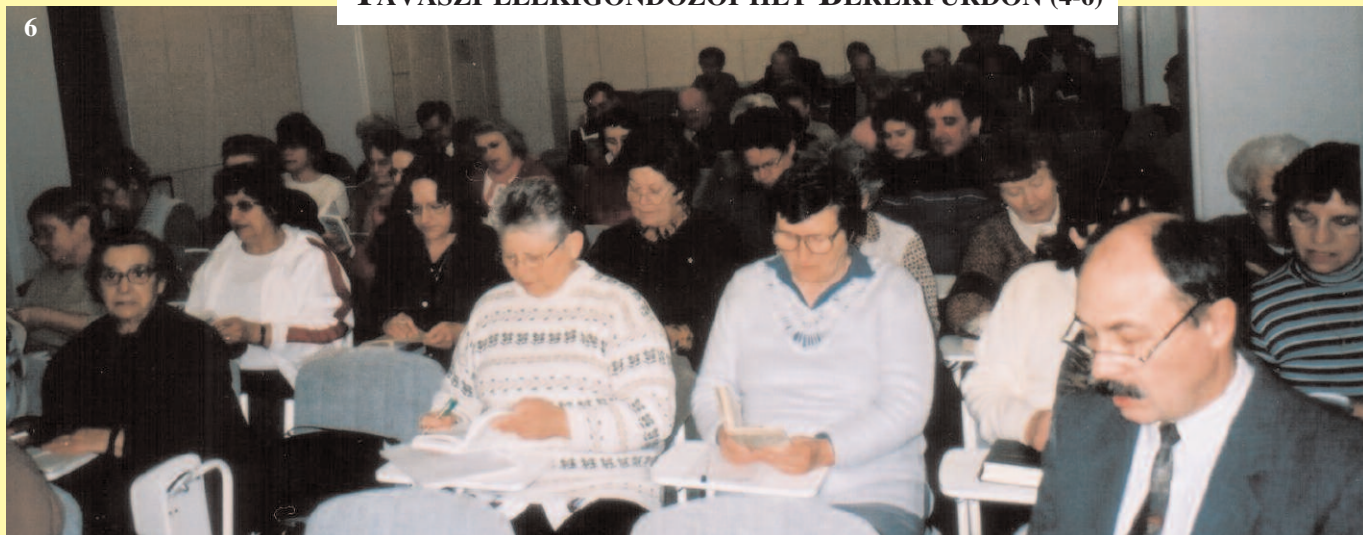
PAPOSI KONFERENCIA (1-3)

In memoriam 2006.
képriport néhány előző évi rendezvényünkről

TAVASZI LELKIGONDOZÓI HÉT BEREKFÜRDŐN (4-6)

AZ ÁRULÁS LÉLEKRAJZA

Az emberiség történelmét, annak kezdetétől napjainkig kíséri az árulás sötét árnyéka.

Az árulás fogalma azt a magatartást takarja, amikor valaki az Isten szerinti jó oldalról, valamilyen okból átáll a rosszra. Ennek értelmében elárulható minden és mindenféle Istentől származó rend: az igazság, a haza, kisebb vagy nagyobb közösség, a politikai vagy erkölcsi természetű szövetség, eszme, vallás, házasság, család, erkölcsi norma, barátság és hit is.

A húsvéti ünnepkörbe lépve, ebben a lapszamban szeretnénk foglalkozni azzal az árulással, aminek híre már bejárta és bejárja a világot ma is, s ami intő jel marad a világ végezetéig. Ez az árulás Jézusnak, illetve Istennek az elárulása volt. Ha minden egyéb, ilyen jellegű cselekedetre lassan a feledés homálya borul is, és úgy tűnik, hogy ezek közül sok maradt büntetés nélkül; az Isten elárulásának ténye soha nem évül el, s minden esetben súlyos következmények kísérik.

Az árulás kérdésköréről azért kell feltétlenül beszélnünk, mert korunk embere eljutott oda, hogy az árulást – leginkább pedig Jézus Krisztus, illetve Isten elárulását – nem szégyenli. Sőt, immár azt tapasztaljuk, hogy az árulás a negatív értékskáláról eltűnt, és szinte észrevétlenül átkerült a pozitív értékek közé. Az Isten elárulása pedig egyenesen a helyes és támogatott értékek között is a legelőkelőbb helyet foglalja el. Napjainkra az isteni értékrendben (tízparancsolat, hegyi beszéd) meghatározott normák elárulásának jelölése is megváltozott; amikor is – például – „bölcshalkalmazásnak”, „toleranciának”, „nehéz helyzetekből kivezető út”-nak nevezik. Sőt, mára már az igazság megmentőjének tisztében tetszeleghetnek sok áruló.

– Egyházi vezetők – amikor számon kérték tőlük egykori árulásukat – tettükre azt a magyarázatot adták, hogy egyházuk „megmentése érdekében” mondtak le iskoláikról, adták ki lelkész társaikat stb. az ateista diktatúrának. (Aminek képviselőitől egyházmentő önzetlenségükért később kitüntetések vehettek át.)

– A szülők is gyermekeik jövője érdekében tartották távol Istentől gyermekeiket.

– Hol voltak addig pl. a rendszerváltás után hirtelen előkerült „új” presbiterek?

– És – a diktatúra kényszerétől függetlenül – hova soroljuk azokat, akik Isten előtt tett házassági esküjüket dobták félre a „másikért”?

IVÁNYINÉ SINKA MAGDOLNA:

URAM, NE DOBJ EL!

Egy kis ládában félrerakva
Sok eldobott játék hever:
Sánta mackó, törött lovacska,
Fületlen, rozsdás kisveder.

Senki sem őriz ócskaságot:
Szakadt ruhát, rozsdás csavart...
Kidobjuk a hervadt virágot,
Anyu is új rántást kavart,

Mikor a másik odaégett...
Ej, még én is meggondolom,
S mindent, mi vásott, rongyos, tépett,
Kiszórok majd egy szép napon.

Csak egy tart vissza... Bibliámból
Magamat is úgy ismerem,
Mint törött nádat, gyenge lángot,
Földet, mely dudvát, gazt terem.

Mi lenne, ha egyszer megunna
Engem is drága, jó Atyám,
Mint rossz játékot, félredobna,
S már nem szeretne igazán?

Úr Jézus, én semmit sem érek,
De ha szeretsz, jaj el ne dobj!
Tőled tiszta, új szívet kérek,
Ragyogj bennem, ragyogj, ragyogj!

Az Isten elárulásának jelensége nem embertípushoz kötött, tehát nem személyválogató. Ismerünk áruló keresztyén politikusokat, filozófusokat, írókat, művészeket, papokat és főpapokat; de élnek közöttünk árulóként keresztyén férjek, feleségek, gyermekek, presbiterek és egyháztagok, magasan képzett tudósok, pedagógusok, illetve egyszerű emberek is.

A húsvéti történetben kétféle árulásról olvasunk; az egyik Júdásé, a másik pedig Péteré és a tanítványoké.

Júdás haszonszerzés céljából lett árulóvá. Jó üzletet kötött, eladta azt, aki nem volt az övé: Jézust. Az ilyen jellegű árulás azóta is gyakran ismétlődik. Eladni Jézust, Istent – haszonszerzés céljából; vagyis átállni a másik oldalra – ma is nagy „biznisz”.

Péter – és tanítvány társai – árulása más természetű volt, ők az életüket akarták menteni. De cselekedetük minősítése ebben az esetben is: árulás.

A cselekedet lélekrajzához tartozik, hogy minden közvetlen vagy közvetett Isten-elárulást súlyos lelki krízis követ. Júdás ezzel a válsággal nem boldogult. Péter pedig lelkileg omlott össze, és sírógörcsöt kapott.

A bibliai történetből világosan megérthető, hogy az Isten-elárulás következménye mindig egy mély szakadékbba zuhanás, amiből csak az isteni kegyelem tudja kihozni az árulót. Ebből a szakadékból a kegyelem Pétert és társait kihozta, Júdást viszont – örök figyelmeztető emlékezetként – benne hagyta. Júdás és a tanítványok árulása arra figyelmeztet bennünket, hogy vigyázzunk, mert minden keresztyén ember lehet Jézus elárulója. Napjainkra az árulás veszélye és lehetősége ismét egyre nagyobb. Jézus oldalán maradni, kitarítani egyre kevésbé kifizetődő; az árulóknak tett ígéretek értéke pedig fokozatosan emelkedik.

A keresztyén embernek kísértésében erőforrása ma is csak Jézus Krisztus. Az a Jézus, aki soha nem lett árulóvá, aki hű volt mindhaláláig az Atyához és választottaihoz is. Hűségének örök jele a keresztfá. A teremtett kozmoszban ő az egyetlen, aki soha, senkit nem árult el, így a Golgota a bocsánat és megigazulás helye lesz mindörökre.

A keresztfát az élet jó oldalán található, és ma még lehet a kis és nagy árulóknak is „átállni”, vagy „visszaállni”. Aki itt áll és él, az bizonyos lehet abban a tényben, hogy Jézus az ítéletben sem fogja őt elárulni.

Sípos Ete Álmos / Budapest

AZ ÁRULÁS TERMÉSZETRAJZA

Az evangéliumok leírása szerint Júdás egyértelműen áruló volt, maga Jézus minősítette annak. Amikor az Úr az utolsó vacsora után tanítványaival kiment a Gecsemáne kertbe, egyszer csak „sokaság közeledett, amelynek élén Júdás, a tizenkettő egyike haladt, és Jézushoz lépett, hogy megcsókolja. Jézus így szólt hozzá: Júdás, csókkal árulod el az Emberfiát?” (Lk 22,47-48)

Nem megdöbbenő: a szűk tanítványi körben is akadt valaki, aki barátságot színlelve Jézus ellenségeivel tartott, s pénzért képes volt mindenre, még arra is, hogy kiszolgáltassa Mesterét gyilkosainak. Hogyan vetemedhetett Júdás erre? Mi tesz valakit késszé ilyen gonoszságra is?

Kövessük nyomon Júdás árulásának mozzanatait, s figyeljük meg az árulás természetrajzát!

Vannak olyan bibliamagyarázók, akik feltételezik, hogy Júdás bizonyos hazafias körökhöz tartozott, és szerette volna, hogy Jézus olyan harcos Messiásként lépjen fel, aki megszabadítja népét a római elnyomóktól. Ezért, mivel Jézus semmi jelét nem adta erre való hajlandóságának, kényszerhelyzetbe akarta hozni őt: ha megtámadják, hátha előrántja végre a kardot. A Gecsemáne kerti jelenet ilyen kényszerítő helyzet lett volna. – Lehet, hogy van alapja ennek a feltételezésnek, de az evangéliumok nem utalnak rá. Ha volt alapja, az is rossz, mert eszerint Júdás rá akarta venni valamire a Megváltót, rá akarta kényszeríteni a saját elképzelését Isten Fiára, ami nyilván helytelen, képtelenség, és csak rosszra vezethet.

Arról viszont írnak az evangéliumok, hogy Júdásnak volt egy jellemző gyengeje, a pénz szerelme. Állandóan számolt, és mint a tanítványi kör pénztárosa, meg-megdézsmálta a közös vagyont. Amikor Mária hálája és tisztelete jeléül drága kenettel megkenete Jézus lábát, ezt olvassuk: „Tanítványai közül az egyik, Júdás Iskariótes, aki el akarta őt árulni, így szólt: Miért nem adták el inkább ezt a kenetet háromszáz dénárért, és miért nem juttatták a szegényeknek az árát? De nem azért mondta ezt, mintha a szegényekre

lett volna gondja, hanem azért, mert tolvaj volt, és a nála levő erszényből elszedegette, amit beletettek” (Jn 12,4-6).

Tehát Jézus közvetlen közelében is megmaradhat valakiben egy ilyen durva bűn, amihez ragaszkodik, amit talán nem is tart bűnnek, de ami uralja a vágyait és gondolatait. Maradhat valaki tolvaj a tanítványi körben is, ha nem szolgáltatja ki magát egészen Jézus uralmának, ha nem ragyog bele élete rejtett zugaiba is Isten ígéjének világossága, ha nem ez a szíve vágya: „Tisztíts meg teljesen, szentelj meg, hadd legyen fényedből fény sugar az életem...”

Az ilyen megtűrt bűn nyitott ajtó a Sátán előtt, aki ismeri gyenge pontjainkat, és egy kritikus helyzetben úgy nyomul be ott, hogy észre sem vesszük, s csak későn ébredünk rá, hogy mi történt, mint Júdás.

Minden hívő számára fontos figyelemztetés Jézus szava: legyenek éberek és imádkozzatok, hogy ne menjetek bele a kísértésbe! A Kísértő felismerése, a neki való eltökélt ellenállás, minden ajánlatának határozott visszautasítása létfontosságú a hívők számára. Legyen példa előttünk ebben is Jézus!

Volt tehát egy nyitott ajtó Júdás szívében, amin át bemehetett oda a Sátán (Lk 22,3), s attól kezdve tehetetlen bábként tette, amit tennie kellett: megbeszélte Jézus ellenségeivel az árulás részleteit.

Közben pedig ott volt a tanítványi körben, hallgatta Jézust, vele együtt mártott a tálba, mintha minden rendben lett volna. A képmutatás szintén az árulás előzményeihez tartozik. A megtűrt bűn, a lelki éberség hiánya, a kegyes látszatok fenntartása egyenes út az áruláshoz.

A képmutatás csúcsa az áruló csók. Milyen éles és szomorú ellentét: a tisztelet általános jele a gyilkosoknak adott titkos jellé züllött, s ami látszólag a szeretet gesztusa – az tördöfés lesz az áldozat hátába. Ilyen mélyre sülyedhet az, aki a fenti úton indul el. Ennyire igaz az 1Tim 6,9-10: „Aki meg akarnak gazdagodni, kísértésbe meg csapdába, sok esztelen és káros kívánságba esnek, amelyek az embereket pusztulásba és

romlásba döntik. Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme, amely után sóvárogva egyesek eltévelyedtek a hittől, és sok fájdalmat okoztak önmaguknak.”

Mert az árulás után jött a kijózanodás: „Amikor Júdás látta, hogy Jézust elítélték, megbánta tettét, visszavitte a harminc ezüstöt a főpapoknak...” (Mt 27,3). Itt azonban már a Kísértő magára hagyja áldozatát, vádlóvá változik, s a bűnös egyedül marad bűnével. Mivel azonban „az én erőm kicsiny, s a bűn erős nagyon”, aki egyedül marad vele, azt leteperi. A bűntudat végül az árulót öngyilkosságba kergette. Mert a Sátán emberölő volt kezdettől. Csak ezt a végső célját nem mondja meg soha áldozatainak az út elején. Ennyire igaz az is, hogy aki Jézus közelében is Jézus nélkül éli az életét, annak Jézus nélkül kell azt befejeznie is.

Ettől óv minket a mi Urunk. És mivel az írott ige a mi tanulságunkra íratott meg, Júdás árulása is legyen intő példa! Semmi ne legyen az életünkben, amit Jézustól függetlenül vagy az ő ellenére teszünk! Az igazi tanítványt az jellemzi, ami a Mestert, aki mindenben és teljesen az Atyától függött, csak azt mondta és tette, amit ő parancsolt neki, és az ördögnek nem volt benne semmije (Jn 12,50. 14,30). Nem is lett árulóvá, hanem engedelmes maradt a kereszthalálig.

Cseri Kálmán / Budapest

SIKLÓS JÓZSEF: MICSODA LISTA!

Micsoda lista, micsoda nevek!
Fehér papíron feketéllenek...
Van köztük nagyravagyó, törtető,
van nehézfejű, értetlenkedő,
a lista élén: gyáva, tagadó,
és a végén: Júdás, az áruló!

De ez a névsor mégis megvigasztal:
nem „díszvendégnek” van terítve asztal,
melléülhetnek mind a bűnösök,
– lehet hát helyem ilyenek között;
Simonokból lesznek a Péterek...
– Uram irgalmazz: Júdás ne legyenek!
Elgondolkozom a neveken:
csoda-lista, csoda-kegyelem!

LAST MINUTE UTAZÁS

Történt pedig 2006-ban, június vége felé, hogy munka közben (ingatlan-közvetítőként dolgozom) felhívott feleségem. Örömmel újságolta, hogy adódott egy nagyszerű lehetőség arra, hogy öt napig Szépalmán (fogalmam sem volt, hol található), házaspári héten vegyünk részt; amin az egyik baráti házaspár is ott lesz.

Kérdeztem tőle, hogy mikor kezdődik majd, amire ezt felelte: holnap.

- Majd este megbeszéljük - válaszoltam, hiszen éppen tárgyalás közben érkezett a hívása.

Mire ő:

- Az lehetetlen, tíz perced van a döntésre, a szervezők várják válaszunkat.

Hűha! Ez aztán a last minute utazás! Mit tehettem mást, mint, „hangosan” bólintottam, pedig tudtam azt is, hogy a következő hétre már más irányú lekötött időpontjaim vannak. Végül ezeket a nap hátralévő szakaszában sikerült átütemeznem.

Közben azt is megtudtam, hogy Szépalma egy bakonyi kis helység, szép környezettel és csendes szállodával. Ez az értesülés fellelkesített, hiszen sokat fogunk majd kirándulni, sétálni; hirtelen még a Svájcot megjárt túrabakancsomat is becsomagoltam. Lili lányom aggódva mondta feleségemnek: Szegény apa, ha tudná, még arra sem lesz majd ideje, hogy elővegye a túracipőt! (Igaza lett.)

Az idő rövidsége miatt nem kaptunk részletes programot. Szerencsére, mert elijesztett volna a sűrű napirend.

Másnap, szombaton, késve bár, de jókedvvel indultunk útnak. Az ebédre lemaradtunk, és a bemutatkozás kezdetére „estünk be”. Pálhegyi Ferenc volt a konferencia vezetője, és először bennünket kért fel bemutatkozásra. Addigra még azt sem volt időm felmérni, hogy hova és kik közé érkezünk.

A szálloda és környéke tényleg csodálatos volt, és az Úr arról is gondoskodott, hogy zavartalanul teljen el az a pár napunk. Hiszen, amikor közeledtünk a szállodához, még a téror is megszűnt; így a telefonomat ki kellett kapcsolnom. Hosszú évek óta nem fordul elő, hogy napokig nem csengett.

A hely szépsége, az ellátás, az ország minden részéből érkezett idősebb, fiatalabb házaspárok és az előadások témái, az előadók feleltették velem kezdeti fenntartásaimat. Egyre nagyobb érdeklődéssel figyeltem az előadókra, és a kiscsoportos beszélgetések alkalmával is az emberi sorsok, bizonyágtételek tették hallóvá fületemet. Az Úr gondoskodott arról, hogy a számunkra legmegfelelőbb helyre, csoportba legyünk beosztva.

FÜLE LAJOS: TŐLE TUDJUK

Tőle tudjuk: az Isten szeretet, KI a keresztfán tett reá pecsétet. JÉZUS a legmegrázóbb üzenet, az Ég szava a Föld kis emberének.

Az előadások és az étkezések közötti kevés szabadidőnkben a környéken és az arborétumban sétálgattunk, és életünk kérdéseiről, hitről és még sok mindenről tudunk úgy beszélgetni feleségemmel, ahogyan otthon – eddig - még soha.

Az utolsó teljes nap délelőttjén, a kiscsoportos beszélgetés befejezése előtt én is – életemben először – nyilvánosan, hangosan imádkoztam. Ez az esemény engemet is meglepett, de úgy éreztem, hogy belső készíttetésre cselekszem – most már tudom, hogy a Szentlélek munkálta ezt bennem. Délután pedig szobánkban, feleségemmel beszélgettünk közös életünkről; és ez engemet nagyon mélyen érintett. Csendben el is határoztam, hogy ezután keresni fogom az Urat, a Jézushoz vezető utat.

Az utolsó, ott elfogyasztott vacsoránk után következett a „morzsaszedés”, ahol egymással szemben, nagy kört alkotva foglaltunk helyet. Mindenki beszámolhatott arról, amit tapasztalt, kapott ez alatt a néhány nap alatt, de beszélhetett terviről, döntéseiről is, amik majd személyes és családi életét változtatják meg. Csendben hallgattam társaimat, amikor is a baráti házaspár került sorra, és a férj ezt mondta:

– Nekem az jelentette a legtöbbet,

hogy Raubinek Gábor itt van ezen a héten.

Megdöböntem szavain, és úgy éreztem, hogy reagálnom kell az elhangzottakra. Megköszöntem kedvességét, majd beszámoltam arról, hogy mi minden benyomás ért itt, majd így folytattam:

– Úgy gondolom, hogy nemsokára én is hitre fogok jutni.

„Hallható” nagy csönd következett, amit Feri bácsi tört meg:

– Mégis, mi tart vissza ettől?

– Nem ismerem a technikáját – feleltem, hiszen alapvetően technokrata szemléletű, mérnök végzettségű ember vagyok.

Nem sokára Feri bácsi lezárta a „morzsaszédést”, majd karon fogott, és a szálloda gyönyörű belső kertjében, az egyik padon ülve, gyengéden segítve vezetett át az élő hitre, az új és örökké való életbe.

Feleségem is ott ült mellettem, és csendben köszönte meg, hogy az Úr meghallgatta a hosszú évek óta értem mondott imádságait.

Csodálatos, felszabadult öröm lett úrrá rajtam, az egész világot a keblemre tudtam volna ölelni. Ezt az érzést leírni nem, csak megtapasztalni lehet.

A többiek közé visszamenve felemelő érzést és igen mély benyomást jelentett az, hogy a néhány nappal azelőtt még vadidegen embertársaim szemében könny csillogott, és láthattam az érdek nélküli, valódi szeretetet és boldogságot arcukon. Úgy ölelgettek, hogy majd összeroppantottak.

Soha nem tapasztaltam addig, hogy ilyen emberi érzések léteznek, pedig már sokszor hallottam hasonlókról az istentiszteleteken. De mást jelent hallani, és mást megtapasztalni az Úr szeretetét.

Már a következő napi reggeli áhítatot – azóta az igehirdetéseket is – más füllel hallgattam, hiszen annyira egyszerű, egyértelmű és világos volt minden szó.

Ma már azt is tudom, hogy az Úr szavának meghallásához, megértéséhez nemcsak a fülnek, de a szívnek is nyitva kell lennie.

Raubinek Gábor / Pécel

AZ EGYHÁZ ÁRULÁSA

Az egyház mindenkor nagy kísértése, hogy elárulja Jézus Krisztus evangéliumát. Mondanom sem kell, hogy az egyház feladata nem ez, hanem az evangélium megértetése, hirdetése és védelmezése.

Az apostolok egyértelműen beszéltek Jézus Krisztusról, haláláról és feltámadásáról, ezek jelentőségéről – vagyis tiszta evangéliumot hirdettek. (1Kor 1,23; 2,2; 15,3) Leveleik a názáreti Jézus halálát az ószövetségi előképek fényében magyarázzák mindenkor olvasóinknak (pl. Ézs 53; Csel 8,28-35). Ebben Jézust követik, aki ugyanígy értelmezte ezt (Mt 20,28; Lk 22,19-20b; Lk 24, 26-27. 44-46). Így, az Újszövetség Jézus golgotai halálát egyrészt úgy mutatja be, mint az ember szabadságáért kifizetett, örökre elégséges váltságdíjat (Rm 3,24; 1Kor 1,30; Gal 1,4; Ef 1,7; Kol 1,14; 1Tim 2,6; Tit 2,14; Zsid 9,12; 1Pt 1,18-20); másrészt pedig, mint az ember bűnére és a bűnösre igazságosan haragvó Istent kiengesztelő, helyettes áldozatot (Rm 3,25; 2Kor 5,18-19; 1Jn 2,2. 4,10). Az apostolok hangsúlyozták, hogy Jézus az élete feláldozásával lett a bűnösök kizárólagos megmentője, üdvözítője (Mt 1,21; Csel 4,12; 1Tim 1,15; 2Pt 1,1. 11; 1Jn 4,14). Az apostoli tanításokból kiderül, hogyha Jézus, akkor és ott nem áldozza fel magát helyettünk, akkor kivétel nélkül mindenkinek szembe kellene néznie Isten igazságos haragjával és az örök kárhozattal. De az is kiderül, hogy akikért így meghalt, azokat teljesen és örökre megváltotta, más szóval bűnbocsánatot és kegyelmet szerzett nekik (Zsid 10,10-14). Áldozata olyan tökéletes, hogy az semmiféle ismétlésre, vagy kiegészítésre nem szorul.

Érthetően hirdették azt is, hogy akik hisznek a feltámadott Jézusban, és hittel elfogadják halálának ószövetségi gyökerű értelmezését, azok örökre szabadok, és Istennel teljes békességben élhetnek (Csel 10,43. 13,38-39. 26,18; Rm 3,22. 28; Ef 2,8-9; Tit 3,4-7). A Jézus haláláról és feltámadásáról szóló üzenet az evangélium, amit a keresztyének hirdettek.

Ugyanígy hozzátartozott a mindenkor tanítók, gyülekezeti vezetők, egyháztagok feladatához az evangélium védelmezése, más kifejezéssel élve: a hit „oltalmazása”, aminek annak idején – súlyos szenvedéseket is elviselve – eleget tettek (Gal 1,6-9; Fil 1,7; 2Tim 1,14; Tit 3,8a; Jud 3). Az őskeresztyéneket követően reformátor elődeink is ugyanígy cselekedtek, amikor is az évszázadok során megjelent egyházi tévtanítás romjai alól ásták ki Jézus evangéliumát! Mi – Isten kegyelméből – örökösöknek tekintjük magunkat, és ennek tudatában kérdezzük a következőket:

a.) Vajon nem Jézus evangéliumának elárulása az, amikor némelyek úgy tanítanak az Isten kegyelméről, hogy hallgatnak annak áráról? Sokszor tapasztaljuk azt, hogy egyházi emberek beszélnek ugyan Isten kegyelméről, miközben szót sem ejtenek Jézus golgotai áldozatáról. Ezzel azt a benyomást keltik, hogy a kegyelmes Istennek az a dolga, hogy megbocsásson. Nos, nem szabad elhallgatni, hogy Isten kegyelmes Isten, de arról is bizonyosságot kell tenni, hogy a bűnös ember csak Jézus Krisztus halálával érdemelte ki a kegyelmet! A Ravasz László által összeállított református úrvacsorai liturgiában kiemelt szerepet kapott ez a bibliai igazság – ugyanígy ki kellene ezt hangsúlyozni a protestáns igehirdetésekből is! Meggyőződésünk, hogy, aki Jézus áldozatának említése nélkül, vagy csak mellékesen beszél az embereknek Isten kegyelméről, az olcsóvá teszi azt a kegyelmet, amit Jézus drága vérén (1Pt 1,19) szerzett a bűnösöknek – és ezzel meghamisítja az evangéliumot.

b.) Nem a Jézus evangéliumának elárulása az is, amikor igehirdetők a kegyelem vagy üdvösség elnyerését – Jézus áldozata mellett, feltételként – bizonyos emberi teljesítményhez is kötik? Például: Ha üdvözülni akartok, hinnenetek kell Jézusban, de ehhez még szükséges tennetek... – és itt következik a felsorolása mindannak, ami a jézusi áldozat, és érdem kiegészítése, megtoldása valami emberi cselekedettel. Pl.: gyertyagyújtás; különböző imák folya-

matos vagy többszöri ismétlése; jóvátétel; szentségekben való részesülés; részvétel a búcsún; a szombatnak és egyéb – zsidóknak adott – étkezési előírásoknak betartása; a megtérés, mint üdvösségi feltétel előírása; templomba járás; adakozás; keresztteljedés; úrvacsora; konfirmáció; egyházi temetés; erkölcsös életvitel (becsületesség, házastársi hűség...) stb. Ezeket a jótetteket maga az egyház szabja meg képviselője segítségével. Mondanunk sem kell, hogy a felsorolt cselekedetek vagy nem is szerepelnek a Bibliában, vagy, ha igen, akkor sem úgy, mint a kegyelem vagy üdvösség elnyerésének feltétele. Éppen ezért, aki ezekkel dúsíttja a kereszt evangéliumát, az bizonyára megtöri azt. A magunk részéről erősíteni kívánjuk azt a bibliai igazságot, hogy a kegyelem illetve az üdvösség egyedül és kizárólag Jézus Krisztus áldozatáért adatik – az pedig, mivel tökéletes – az ember részéről semmi kiegészítésre nem szorul. Amilyen megalázónak tűnhet a bűnös ember számára ez a bibliai tanítás, olyan felszabadító és hálára indító erővé válhat a hívőknek. Őket ez a kegyelem arra tanítja, hogy hitből, szentül, Uruk dicsőségére éljenek az elkészített jó cselekedetekben. De nem a kegyelemért, hanem, mert kegyelmet nyertek.

c.) Talán nem Jézus Krisztus elárulása történik akkor is, amikor némelyek átértelmezik kereszthalálát? Ezt teszi a protestáns liberális teológia, amikor, bár a mindenki számára ismerős bibliai fogalmakat használják (pl. Krisztus, Megfeszített, Feltámadott, bűnbocsátó kegyelem...), ám a fogalmakon mást értenek, mint amit a Biblia és a Szentírás Krisztusát valló egyház. Ezeket a keresztyén hangzású fogalmakat elszátkították Istennek nagyságos dolgaitól (Csel 2,11), és új tartalmat adtak nekik. Ennek az irányzatnak képviselője volt pl. Rudolf Bultmann teológus professzor is, aki nagy hatást gyakorol még ma is sok lelkészre. Bultmann egy helyen így nyilatkozott a kereszthalálról: a modern ember „...a Krisztus halálának helyettes elégtételéről szóló tanítást

nem érti. Hogyan bűnhődhet egy bűntelen a halálával az én bűneimért? Milyen primitív mitológia az, hogy egy emberre lett isteni lény a vére által elszenvedti az emberek bűneinek büntetését?” (Újszövetség és mitológia, 20. 45-47.old.)

János apostol szerint: „Amelyik lélek nem vallja Jézust, az nem az Istentől van. Ez az antikrisztus lelke, amelyről hallottatok, hogy eljön, és most pedig már a világban van.” (1Jn 4,3) Mi úgy ítéljük meg, hogy a liberális teológia megváltoztatja azt a Jézust, akit az apostolok láttak, hallottak, érintettek és hirdettek, és helyette „más Jézust”, „más evangéliumot” hirdetnek meg (1Jn 1,1).

d.) Vajon nem Krisztus evangéliumának elárulása történik akkor is, amikor némelyek a világ előtt feladják ezt, mint az üdvösség kizárólagos útjának hirdetését, védelmezését, illetve összeegyeztetik a marxizmus tanításával. Az Egyházak Világtanácsa által vezetett ökumenikus mozgalom is ezt teszi. Már évtizedekkel ezelőtt kihirdették, hogy befejezettnek tekintik a missziókat az emberek az evangéliummal „konfrontáltak”; helyette azt tartják feladatuknak, hogy – a ’régimódi’ misszió helyett – előfeltétel nélküli dialógust folytassanak a különböző keresztyén felekezetek, nem keresztyén vallások, sőt, ideológiák képviselőivel. Az általuk megjelentetett írásos dokumentumokból kiderül, hogy az evangélium relativizálása mellett az egész világra kiter-

jeszhető vallási-szellemi egység ki-munkálását tekintik céljuknak. A mozgalom szellemi vezetői a marxizmus ideológiájának elkötelezettjei, akik nagy erőbedobással hirdetik a marxizmus keresztyéniesített változatát, mint biblikus evangéliumot. Ezt a törekvést olvashattuk ki az idej egyetemes imahét programjából is, ahol az az elvárás vált hangsúlyossá, hogy az egyháznak közvetítenie kell a szegény, elnyomott néprétegek kiáltását elnyomóik felé, illetve az elnyomás befejezésére kell felszólítania.

Vajon, az ökumenikusok relativizált és marxizmussal vegyített evangéliuma még azonos a Jézus Krisztus evangéliumával? A bibliai evangéliumot szabad bárkinek is relativizálnia, s ezzel az „emberiség ’krisztushívő’ vagy vallásos tagjainak egyesülését” szorgalmaznia? Az ökumenikus mozgalom ezt az általa megromlott evangéliumot és igeellenes célkitűzést – sajátos retorikával és propagandával – akarja ráerőltetni az egyházra. Mi ezekben a célkitűzésekben nem lehetünk társai az EVT-nek, illetve magyarországi képviselőjének, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának. Meggyőződésem, hogy az imahetek jóhiszemű résztvevői nem is sejtik, hogy valójában „másfajta evangélium” terjesztéséhez, illetve bibliaellenes célok eléréséhez statisztálnak.

Amikor az egyház, vagy valamelyik felekezet – az említett formák bármelyikével – elárulja az evangéliumot, akkor ez, az általa elkövethető leg-

szégyenteljesebb árulás, ami – sajnos, világszerte – a lelkészképző intézetekben, a teológiai fakultásokon kezdődik, majd a szószékeken folytatódik, illetve az egyháztagok tetteivel kiteljesedik ki. Ezzel az egyház megtagadja küldetését, meghasonlik önmagával, elveszti létének értelmét.

Hadd emlékeztessük ebben a formában is a felelős egyházi vezetőket, tanítókat, hogy elsőrendű feladatuk volna őrizni Jézus evangéliumának tisztaságát, védeni azt az árulás ellen! Bátran képviseljék tehát azt teológiai katedrán, szószéken s az élet különféle területén!

Mi, a Biblia Szövetség tagjaiként is erre szántuk oda magunkat, hasonló cselekedetre bátorítva protestáns egyházaink, gyülekezeteink felelős vezetőit, egyháztagjait; hogy szavaikkal, életükkel képviseljék az örömhírt, szentelés árán is védelmezve azt!

Végül Luther Mártonnak egyik kedves idézete hadd zárja gondolataimat: „Ha fennhangon és világosan hirdetem Isten igazságának minden részletét, kivéve azt, amit a világ és a Sátán az adott pillanatban éppen megtámadott, akkor nem vallom meg Krisztust olyan bátran, ahogyan éppen vallanom kellene! Ahol a leghevesebb a küzdelem, ott van próbára téve leginkább a harcoshűsége; ha a keresztyén ilyenkor a csatamező más részein akar hű lenni, akkor az nem más, mint megfutamodás és szégyen...”

Sípos Ete Zoltán / Szeged

A BIBLIA ELÁRULÁSA

„Csakugyan azt mondta az Isten...?” (1Móz 3,1) Döbbenetes kérdés ez, amit ma is igen gyakran tesznek fel emberek. Sokszor hangosan megfogalmazva, vagy éppen kimondatlanul, de ott lapul ez rengeteg ember szívében.

A Szentírás legelső kérdő mondata és legelső teológiai jellegű kérdése ez. Csakugyan azt mondta? – vagy, ahogyan ma sokan gondolják: Csakugyan az Isten mondta?

Isten szavának, a Kijelentésnek megkérdőjelezése, amit a bibliakritika, a liberális teológia tett és művel ma is, az

nem valami újfajta tudomány. Az Isten szava igazságtartalmának kétségbe vonása szinte egyidős az emberrel.

A fenti kérdést először a Sátán, Isten ellensége tette fel, amit az emberiség szépen eltanult, még hozzá annyira azonosult vele, hogy észre sem veszi már a gonosz lelkiületet kérdése mögött; sőt ezt tartja tudományosnak, haladónak, felvilágosultnak. Nagyon kevesen vannak azok, akik az ilyen kérdésen megdöbbennek. Mi történt velünk, hogy ilyenek lettünk?

Az Édenkertben, ahol az Isten és az

ember közötti kapcsolat még harmonikus volt, az ember közvetlenül az Úrtól vette a kijelentést. Maga az Isten szólt Ádámmal, ő vezette el az állatokat, s ő kérte, hogy nevezze el Ádám azokat. (1Móz 2,19) Az ember számára teremttségének ténye nem volt kérdéses, így az ebből fakadó viszony sem.

Akkor még az ember úgy gondolkodott a teremtett világról, mint Isten alkotásáról, még hozzá annak alkotásáról, akivel rendszeresen találkozott, akit személyesen ismert. Így képes volt őt helyesen megismerni – olyan mérték-

ben, ahogyan Isten kijelentette magát neki: önálló és következetes Istentől.

Az ember akkor annak is tudatában volt, hiszen tapasztalta, hogy a világ megismerésében nem ő a végső valóság. Nem értelme a végső értelem, hanem Isten az, aki a mindenséget teremtette, átgondolva megalkotta. És ebbe a tökéletesen működő kapcsolatba belép a kísértő, színre lép a Sátán, és felteszi első kérdését: „Csakugyan azt mondta...?”

A folytatást ismerjük: az ember elszakadt Istentől. Azóta véli magáról, hogy független lény, és az igazság megismerésében ő a végső valóság. Ő döntheti el, hogy mi igaz és mi hamis, s amit annak ítélt, annak igaznak vagy hamisnak is kell lennie - mert birtokában van az ismeretnek. Dönt a jó és rossz között – hiszen ehetett a „jó és rossz tudásának fájáról”.

A bűneset félelmetes következménye az is, hogy nem tartja bűnnek az Isten elleni lázadást. Figyeljük meg, hogy a bűnesetet követő számonkérésnél egyikük sem kér bocsánatot Istentől, helyette egymásra mutogatnak. (1Móz 3,12-13)

Az Édenkertben nem egy kis baleset történt, hanem óriási tragédia; az ember teljesen tönkre ment: vak, süket, érzéketlen lett Isten dolgai iránt. Isten különös kegyelméből mégis szólt az emberhez, megkereste a bujkáló Ádámot és Évát. De szólt Kainhoz, az ősatyákhoz is; később üzent a prófétákon, az egyszülött Fiún, az apostolokon keresztül – és ma is szól a Bibliából.

De az ember rögtön felteszi kérdését: „Csakugyan azt mondta az Isten...?” Tényleg őt közvetítették a szentírók? Nem értették félre? – hiszen ők is emberek voltak, s tudjuk, az emberek mennyi mindent leírtak már.

Az Isten végtelen – mondta egy magáról sokat képzelő teológus, s ebben igaza is volt – ezért a véges emberi elme nem foghatja őt fel. Csak egy aspektus az, amit megértett Istentől. Ezért szoktak hivatkozni a Biblia különböző Istene és Krisztus képeire: jánosi, páli, ó- és újszövetségi... S ezek persze szemben is állhatnak egymással, hiszen az ember értelmi képessége dönti el, hogy ki mennyit ért meg Istentől. S ebbe a gondolkodásba beleilleszthetők más vallá-

sok aspektusai, istenképei is. Mert számukra mást jelentett ki magáról ugyanaz az Isten. S az ember észre sem veszi, nem is érzi, hogy milyen sátáni dolgot művel...

TÚRMEZEI ÉRZSÉBET: A FORRÁSHOZ

„Te nemcsak olyan forrás vagy,
amelyik engedi magát megtalálni.

Te az a forrás vagy,
amelyik maga indul el
megkeresni a szomjazókat.”

– Sören Kierkegaard

Tiszta-bővizű csodálatos Forrás,
keresd tovább a szomjasakat!
Látod, mennyien vannak!
Posvány vizével oltják szomjúságuk.

Szomjaznak, életre, szeretetre,
irgalomra és bocsánatra,
jóságra, igazságra, öröme,
igazi szabadságra.
Szomjazók számlálhatatlan serege!
Mi lesz velük, ha rád nem találnak?!

Milyen felfoghatatlan,
ahogy elindulsz megkeresni őket,
ahogy szüntelen útban vagy feljűk,
meg se várva, hogy ők keressenek!
Milyen csodálatos titok!

Boldog, akit már megtaláltál,
s nem posványok mérgező vizét issza!
Ahogy ígérted,
nem szomjazik soha többé,
és belsejéből szeretet, öröm,
irgalom, jóság: élő víz fakad.

Krisztus-forrás, te áldott, drága, tiszta,
keresd tovább a szomjasakat!

Amikor az ember önmagából merítve dönthet az igazról és hamisról, akkor igazsága nem csak relatívvá, hanem szubjektívvé is lesz. Milyen könnyedén és gyakran ismételt ilyen végső következtetést: Nem lehet igaz, mert szerintem..., mert nem történhet így, vagy úgy..., mert ÉN nem tudom azt elképzelni, elhinni...

Végső értelmezőként, az igazság egyedüli felismerőjeként az ember önmagát Istennel helyezi szembe. Ettől lett démonikus ez a gondolkodásmód. A hitetlen

világ ezért él annak tudatában, hogy a világot ő látja, vizsgálja helyesen, így helyes következtetésekre jut majd.

Ha a Biblia szavahihetőségét valaki megkérdőjelezi, akkor Isten igazmondását teszi kérdésessé. Péter apostol Istentől tartotta a Szentírást: „...sohasem ember akaratából származott a prófétai szó, hanem a Szentlélektől indítva szólottak az Istennek szent emberei.” (2Pt 1,21) A Biblia önmagát Isten beszédének, tetteinek gyűjteményének vallja, amit Isten kiválasztott emberei, általa alkalmassá téve, ihletett módon írtak le. (2Tim 3,16; Lk 24,25-27; Pld 30,5; Zsid 1,1)

Pl. a Biblia eseménye nem azért igaz, mert az olvasója szerint megtörténhetett, hanem azért, mert Isten íratta le. Az igazság végső oka, értelmezője és magyarázója maga Isten.

Amikor valaki a Biblia történeti hűségét kérdőjelezi meg, akkor Istent hazugnak állítja be. Természetesen a hitetlen embert ez nem zavarja, nem érdekli, nem is törődik vele; hiszen – szerinte – nincs is Isten. De, amikor valaki hívőnek tartja magát, s mégis megkérdőjelezi a Szentírás igazságát, akkor ez felettébb szomorú jelenség. Például olyan esetben, amikor Isten szerinti világosságra kerül egy komoly bűn, amit megtűrt, talán még melengetett is elkövetője, de ő ilyen reakcióval menti ki magát: Igen..., de hát... Úgy, ahogyan a Biblia első lapjain olvassuk: „Csakugyan azt mondta az Isten...?”

Sokszor alkudtunk már meg saját javunkra és Isten ígéjének kárára. Szívünket kötözi, lelkünket bénítja a sok megalkuvás, öngazolás – ami régóta vár a nagy felismerésre: Igen, Istennek volt mindenben igaza.

Amit követhet majd az elkötelezés is: Bármit mondasz ezután Uram, biztos, hogy akkor is igazad lesz; én pedig kész vagyok engedelmeskedni neked.

Az ember előtt lehetetlen addig ez a felismerés, amíg Isten Lelke nem segíti őt ebben. De akkor számára a Biblia már valóban Isten tévedhetetlen szava lesz, ami feltétel nélküli engedelmességet követel majd tőle.

Boldog ember az, aki engedelmesen él, mert ismeri ezt az igazságot.

Papp Tibor / Budapest

A HITEHAGYÁS LÉLEKRAJZA

MINT JELENSÉG

A hitehagyás megjelent már a keresztyénség kezdetén. Hitehagyottként ismerjük Júdást – a tizenkettő egyikét, Démást – Pál apostol útítársát, Demeter ötvöst és másokat, akik az ősgyülekezet tagjai közül szakadtak ki. Már János apostol is beszélt róluk, mint látszólag közjük tartozókról, akikben később keservesen kellett csalódnuk: „Közülünk váltak ki, de nem voltak közülünk valók, mert ha közülünk valók lettek volna, nem váltak volna ki, de hogy nyilvánvalóvá legyen felőlük, hogy nem mindnyájan közülünk valók...” (1Jn 2,19)

A Római Birodalom keresztyén-üldözései idején különösen is erőteljes volt ez a jelenség, például a kiszolgáltatottak (traditores) esetében. Diokléciánusz császár az újszövetségi iratokat össze gyűjtette, majd fürdőinek kazánjaiban megsemmisítette. Akik felszólítására a náluk levő szöveget átadták, azokat nevezték traditorésznek. „Te voltál, aki a Márk evangéliumot kiszolgáltattad.” – vádolta pl. a gyülekezetben egyik társát Novácus, római presbiter.

Ekkor kezdték hitehagyónak nevezni őket, és fontos kérdéssé vált az egyházban, hogy visszafogadják-e ezeket a személyeket, vagy többé ne vállaljanak velük közösséget.

Novácus, gyülekezeti vezető (Róma, III. század) a Décius császár idejében elesettekről (lapsi) azt vallotta, hogy az egyháznak nincs hatalmában őket visszafogadni. Novátus, karthágói presbiter szintén ezt a felfogást támogatta. Megjegyezzük, hogy később, Kálvin ezt a vélekedést Intitúciójában támadta (III.3,23 és IV.1,23-28).

A hittől való elszakadás folyamata a IV. században erősödött ismét fel. Ez különbözött az előzőktől: nem a megfélemlítés miatti volt a jellemző, hanem az önkéntes elfordulás.

Különbség van a kényszerítésből fakadó elesés, és a szabad elhatározásból való elszakadás között.

Az utóbbi abban különbözik az előzőtől, hogy elkövetője soha nem volt Krisztusé, hozzátartozása csak látszat,

csak vallásosság, nem isteni teremtésből fakadt az élet, ami ezért elveszíthető. Róluk ír a II. Helvét Hitvallás XVII. rész utolsó előtti bekezdése: „Nem mindenki szent, és nem mindenki élő és igaz tagja az egyháznak, aki az egyházhoz számláltatik. Van ugyanis sok képmutató, aki külsőképpen hallgatja Isten ígését, és a sákramentumokat nyilvánosan magához veszi, és úgy látszik, Istent is egyedül Krisztus által hívja segítségül..., de belül a Lélek igazi megvilágosításának, a hitnek, az igazi ájtatosságnak és a mindvégig való állhatatosságnak híjával van. Hogy valójában milyenek, az végül többnyire ki szokott derülni... És míg kegyességet színlelnek, jóllehet nem az egyházból valók, mégis oda számláljuk őket, amint a hazaárulókat is, míg le nem leplezik őket, a polgárok közé szokták sorolni...”

JULIÁNUSZ APOSZTATA (URALKODOTT 361-363-IG)

Juliánusz császár keresztyénként kezdte, de mindig élt benne a pogány világbölcselet iránti vonzalom. Gondoljuk meg, csak kb. két és fél évszázad múltán, 529-ben záratta be II. Jusztiniánusz császár az athéni akadémiát, és addig az ott levő pogány iskolák szabadon kifejtették nézeteiket a keresztyénség ellen.

Ehhez nyújtott segítséget Juliánusz két tanítója is, akinek egyike Libaniusz volt, ő a pogány bölcseleteket tanította. Nyilvánvaló, hogy a vallás nemcsak hit, hanem világnézet is. A pogány vallásos hitvilág is magyarázza a világ dolgait. Mi, keresztyének is hitünkben kiindulva magyarázzuk a minket körülvevő anyagi, szellemi és lelki létet. Így, az ifjú Juliánusz tanítója sajátos módon értelmezte a világot: s ennek elfogadása szükségszerűen a pogány istenek és vallások felé fordította szívét. Másik tanítója pedig az elmélet mellett vallásos élményt is nyújtott számára, amikor bevezette őt abba a pogány misztikába, ami a görög és kis-ázsiai misztériumvallások élményanyagát szolgáltatja. E kettő: a szellemi és a pneumatikus (okkult) tapasztalat ellenállhatatlanul hatott lelkére.

A belső kísértés eredményeként 361-ben levetette magáról a keresztyén külsőt, majd szembefordult azzal, megtagadta szülei hitét, elárulta az evangéliumot, és Krisztus ellenségévé lett.

Lázás erőlködéssel igyekezett bizonyítani, hogy Jézusnak nem volt igaza. Ezért kezdte el építtetni a jeruzsálemi templomot, hogy megmutassa, Jézus próféciai nem teljesedtek be végérvényesen, és igenis áll majd a templom. Ám jött egy földrengés, és amit addig felépített, azt szétrombolta.

Visszaállította a pogány kultuszt is. A keresztyén iskolákat és templomokat bezáratta, hivatalából elbocsátatta a hívőket. Végül a gallokkal vívott harcban elesett. Utolsó mondata ez volt: „Mégis te győztél, Galileai!”

Nehéz szellemi-lelki harcot élhetett át, amibe elvérzett. Így kapta neve mellé az „Aposztata” (hitehagyó) jelzőt, ami az aposztázia szóból ered, és hittagadást jelentett.

HOGYAN FOGLALJUNK ÁLLÁST A HITTAGADÁS RÓL?

Ha elkövetői bűnbánatot tanúsítanak, akkor vissza lehet őket fogadni vagy nem? Mit tenne ebben a helyzetben Krisztus? Az egyháztörténetben elődeink mindig viaskodtak ezzel a problémával. Nagy református tanítónk, Pictet leírja a hittagadás lehetőségeit:

„1. Akik hallgatásukkal tagadják meg Krisztust, amikor vallást kellene tenni róla, hagyják, hogy Krisztus neve káromoltassék; holott annak a Lidiai királynak fiát kellene követniük, aki – ha hiszünk némely historikusnak – jóllehet néma volt, de mikor látta, hogy édesatyját halálra viszik, annyira megerőtette magát, hogy nyelve egyszeriben megoldódott, és ezt kiáltotta: Ne öld meg vitéz a fejedelmet! Hallgatni tehát olyankor, amikor szólani kellene Jézus Krisztus ügye mellett, annyi, mint őt megtagadni.

2. Akik a maguk lelkiismeretének világossága ellen vagy a kínoktól való félelemnek, vagy pedig a szegénységnek miatta térnek olyan vallásra, ame-

lyet nem tartanak igaznak, és ennek kötelezettségét teljesítik. Ezek közé számlálom azokat, akik a Déciusz-féle üldözés idején a bálványok oltárán égő tűzbe tömjént vetettek.

3. Akik szeretik a jelen világ gyönyörűségeit, és el nem hagyatván Egyiptom gyönyörűségeit, az igaz vallást otthagyják, és az Idvezítőt Júdással együtt pénzért eladják, mint a boldogtalan Juliánusz császár.

4. Végül, akik igaz vallásukat, melyet otthagytak, megutálták, ellene káromlást okádtak, kergetik és minden módon ki akarják irtani. Ezek azok a boldogtalanok, akikért, mint az Ige mondja, nincs többé áldozat... Az apostata minden embernél hálátlanabb, mert attól szakad el, akitől vette mindenét... Aki ilyen vétekbe esik vagy ehhez köze van, szükség, hogy bűnbánatot tartson, és ezen iszonyatos vétekért bocsánatot kérjen, hogy Isten ismét vegye kegyelmébe, mint Pétert."

Pictet, tehát vallja, hogy a bűnbánat lehetőségét nekik meg kell hagyni. A baj az, hogy ők – sajnos – már gyakran képtelenek erre. A Zsidókhoz írt levél szerint számukra mindez lehetetlen: „Lehetetlen, hogy megújuljanak a megterésre” (6,6).

INTÓ PÉLDA

Bengel, a híres pietista írásmagyarázó említi Franz Spiera ügyvéd példáját, aki a XVI. században a reformáció igazságait hirdette Paduában, amíg az inkvizíció meg nem félemlítette, és ő mindent nyilvánosan megtagadott. Ettől kezdve beteg lett, az orvosok nem tudtak rajta segíteni, hiszen betegsége lelki eredetű volt. Kétkedett Isten irgalmasságában, hiába jöttek hozzá tudós barátai, és hiába bizonyították a Szentírásból, hogy Isten könyörületes, ő ezt elhitte, de nem magára nézve (!): „...örök gyötrelemre vagyok ítélve, és ezt érzem belül; Isten nem szeret többé - és én is csak borzalmas gyűlöletet érzek iránta.”

Így is halt meg, nyomorultul.

A bűn megkeményít. A léleknek természetrajza olyan, hogyha elszakadt az Úrtól, akkor úgy megváltozik, hogy egy idő múlva képtelen lesz visszatérni.

De figyelembe kell venni a kegyelmi időt is, ami, ha elmúlik, akkor nincs olyan bűnbánat, ami azt visszahozhatná. Ekkor már csak az Isten irgalmasságában való reménykedés lehetősége marad, hogy tőle várják a felmentést vagy az ítéletet.

FONTOS TANÁCSOK

Figyelni kell arra, hogy ki a tanítója valakinek, mert ő rendkívüli hatással bír

– jó vagy rossz irányban egyaránt. A fiatal, alakuló gondolkozású emberek elméjét ide s oda irányíthatja. Pál apostol is erre figyelmeztet: ”Meglásátok, hogy senki ne legyen, aki bennetek zsákmányt vet a bölcselkedés (görögül: filozófia!) ... által!” (Kol 2,8)

Soha ne tegyen senki olyat, ami hite megtagadásához vezet! Ne gondolja azt az ember, hogy sekélyes kis vallásos élményével majd mindvégig állhatatos marad! Csak az Isten által plántált új élet bírja ki a kísértések hullámverését. Keresse ezért őt mindenki, tusakodjék a hitért, harcolja a hit harcát, és eressen mélyen gyökeret a kegyelembe és Isten igéjébe!

Igyekezzen mindenki kiválasztásában megerősödni, akkor nem rendül meg soha! (2 Pt 1,10) És soha ne féljen emberektől, csak Istentől, közben mindvégig reménykedjen Isten irgalmasságában!

Hívjunk bűnbánatra elesetteket, ne mondjunk le róluk; könyörögjünk Istenhez, amikor látjuk, hogy valaki már nem tud hinni, reménykedve, hogy ő még visszafordítja őket!

Bízunk Istenre a hittől eltévelyetteket – hiszen övé az ítélet lehetősége!

íjf. Alföldy-Boruss Dezső / Budapest

A BŰNBÁNÓ ÉRSEK VÉRTANÚSÁGA

A középkorban az egyház túlkapásai miatt erősen megingott a pápai hatalom és tekintély. Ezzel egy időben a keresztény világ- és életnézetnek ellenfele is támadt, mégpedig a reneszánszban, amelyet a tudomány és az irodalom oldaláról leginkább humanizmusnak szoktak emlegetni. Eszmevilágában a dogmatikus merevség ellenhatásaként az ókor filozófiájához tért vissza, az egyén kibontakozását tartotta elsődlegesnek. Követői külsőleg ugyan nem szakítottak az egyházzal, de belsőleg teljesen elidegenedtek tőle. Legnagyobb hatású képviselője ennek az iránynak a holland Erasmus (1466 v. 1469-1536) volt, aki a későbbi reformátorokra is nagy hatást gyakorolt: a humanizmus tudományossága a reformáció egyik legerősebb fegyvere lett. Mivel a kato-

likus egyház beígért reformjai sorra elmaradtak, és Róma egyre inkább a bűn fellegrára lett, az egyszerű nép körében nagy volt az elkeseredés. A fegyülemlett indulatok végül több országban is, mint pl. Németország, Svájc vagy Olaszország, fegyveres lázadásba torkolltak. A felkeléseket leverték ugyan, de elindult egy folyamat, amelyet már nem lehetett megállítani. Ez az út pedig az igazi reformációhoz vezetett. Luther, Kálvin és Zwingli tanításai egyre inkább elterjedtek, és harcuk győzelemre jutott Európa nyugati térségében.

Anglia, mint szigetország, mindig jobban elkülönült az Ókontinensstől, mint azt földrajzi fekvése indokolná. Ilyen módon a reformációnak is más-keppen engedett teret, mint ahogyan

Nyugat-Európa többi országa. Itt már voltak előzményei a protestantizmusnak, mint pl. a John Wiclyffe által vezetett lollardok mozgalma, illetve a William Tyndale (1492-1536) neve által fémjelzett lutheránus mozgalom. VIII. Henrik uralkodó kezdetben ellene volt a reformációs tanoknak, családi okok azonban arra készítették, hogy szakítson a római katolikus egyházzal. Függetlenítette magát Rómától, önmagát kikiáltotta az egyház fejévé. Ezzel párhuzamosan a lutheri hatás alatt álló humanista teológust, Thomas Cranmer-t (1489-1556) kinevezte az anglikán egyház vezető érsekévé.

Thomas Cranmer Aslactonban született, 1489. július 2-án. Cambridge egyetemén tanult teológiát, pappá szentelték, majd 1523-ban maga is az egyetem pro-

(folytatás a 10. oldalról)

fesszorainak sorába lépett. Közben pedig baráti körben Erasmus és a humanisták szellemében a Szentírás tanulmányozásába fogott. Voltaképpen ekkor ismerkedett meg a kibontakozó reformáció eszméivel is. Személye akkor vált politikailag jelentőssé, amikor VIII. Henrik érveket keresett Katalin királynővel való házasságának felbontásához. Cranmer az európai egyetemek és a biblikus szakértők véleményének kikérését javasolta a válás pápai engedélyeztetése érdekében, és célja eléréseért európai körutat tett. Ténykedése elismeréseképpen a király 1532-ben kinevezte Canterbury érsekévé. Egy év múlva már ő eskette össze – pápai engedély nélkül – VIII. Henriket és Boleyn Annát, és támogatta az uralkodót az anglikán egyházszakadást jelentő Act of Supremacy kiadásában.

Cranmer kihasználta magas tisztségét, hogy megújítsa az egyházat. Óvatos lépéseket tett az immár anglikán egyház megreformálása érdekében. Bevezette Miles Coverdale és Tyndale bibliafordításának használatát, feloldotta a cölibátust, megszüntette a magánmiséket, módosításokat eszközölt az eukarisztia liturgiájában (pl. a gyülekezetet is bevonta az éneklésbe és imádkozásba). Azt csak kevesen tudták, hogy időközben ő maga is megnősült.

VI. Edward uralkodása idején nyíltan a reformáció mellé állt: kiadta a Book of Common Prayer-t, az első hivatalos anglikán imakönyvet, majd azokat a hitvallási iratokat, amelyek már egyértelműen protestáns szellemet képviseltek, hiszen sok vonatkozásban a reformáció

kálvini irányzatához közelítettek. Később azonban összeütközésbe került a katolikus Maria Tudor királynővel [Véreskezű Mária], aki börtönbe záratta. Hosszú bírósági eljárás után pedig, amelyben eretnokség volt a vád, nézeteinek és reformációs törekvéseinek a visszavonására kényszerítették. A halálos ítélet elkerülésének reményében ő ezt megtette, hat tételben „megvallva tévedéseit”, ám 1656. március 21-én Oxfordban mégis máglyára vetették. Halála előtt őszinte bűnbánatot tartott, és hiteltett a reformáció mellett. A szájhagyomány szerint azt a kezét tartotta legelőször a tűzbe, amellyel a protestáns nézeteit megtagadó iratot aláírta.

Halála után az anglikán egyház helyzete megszilárdult, tartalmilag azonban megüresedett. Így törhetett előre később egy másik reformációi mozgalom, a puritánusoké. Ők lettek a tiszta tanítás valódi képviselői. A puritanizmus atyja John Hooper (1500-1555) volt, aki erőlyesen szembeszállt a római katolicizmus külsőségeit továbbra is megőrző anglikán egyházzal. Nála sokkal radikálisabb volt a mozgalom másik fontos képviselője, Thomas Cartwright (1535-1603). A puritánok harcoltak a gyülekezetek függetlenségéért, a tiszta bibliai tanításért. A puritán eszmék jelentősen befolyásolták Oliver Cromwell (1599-1658) forradalmát. Cromwell halála után az anglikán egyház újra megerősödött, aminek az lett a következménye, hogy a presbiteriánusok kiváltak, és önálló gyülekezeteket alkottak.

Egy másik, a puritánokkal rokon mozgalom az independensoké (kongregacionalistáké) volt, akik Robert

Browne (1550-1633) vezetésével 1581-ben Hollandiába menekültek. 1620-ban továbbvándoroltak Amerikába (ők voltak a zarándok atyák), s alapították meg az Amerikai Egyesült Államokat.

A harmadik csoport a baptistáké volt. Ők 1606-ban John Smyth irányítása alatt szintén Hollandiába menekültek, ahol az anabaptistákból lett mennonitákkal kerültek kapcsolatba. Hatásukra vezették be a felnőtt keresztséget. Később visszatértek Angliába. Itt csatlakozott hozzájuk John Bunyan (1628-1688), aki a továbbiakban meghatározó szerepet játszott közöttük. Világhírű könyve, „A zarándok útja” az angol puritán gondolkodás jellegzetes terméke.

Még egy csoport vált ki az anglikán egyházból, mégpedig a kvékereké. Vezetőjük George Fox (1624-1691) volt. Szigorú erkölcsök szerint éltek, de a Biblia tanítása mellett nagy fontosságot tulajdonítottak a vallásos megtapasztalásoknak. Később, Amerikában William Penn vezetésével saját államot alapítottak (Pennsylvania), ahol évtizedeken keresztül a kvékerek alapelvei érvényesülhettek.

Thomas Cranmer élete, küzdelme és mártírhalála nem volt tehát hiábavaló. Az egyháztörténezszer olykor kritikával szemléli munkásságát, mert nem minden esetben merte felvállalni reformatori voltát. Való igaz, hogy néha híján volt a bölcsességnek, és tétováságával olykor akaratlanul is ártott a protestantizmus gyors előretörésének, mégis úttörő munkát végzett. Áldozatvállalása, vértanúsága nélkül aligha tudtak volna megfoganni Luther és Kálvin eszméi a 16. századi szigetországban.

Margit István / Pécel

A BŰNBÁNÓ ÁRULÓ

(PÉTER, AKI BŰNBÁNATRA JUTOTT ÉS JÉZUS SZOLGÁLATÁBA ÁLLT)

Tegyük fel a kérdést, hogy Péter mikor állt Jézus szolgálatába?

- Akkor, amikor testvére, András azt mondta: „Megtaláltuk a Messiást”, és odavezette őt Jézushoz, aki ránézett, nevéen szólította, majd új nevet adott neki (Kéfás) (Jn 1,42-43)?
- Esetleg akkor, amikor Jézus beszállt a hajójába, onnan tanította a sokaságot, és Péter átélhette azt a szinte lehe-

tetlennek tűnő dolgot, hogy halászhálója, amit eddig hiába vetett ki, mert újra és újra üres maradt, Jézus szavára hatalmas mennyiségű hallal telt meg; ekkortól – partra húzva a hálót és hajóját – követte Jézust?

- De az is lehet, hogy akkor hozott komoly döntést Jézus követéséről és szolgálatáról, amikor mestere miszsióba kiküldte, felhatalmazta őt is az

evangélium hirdetésére; ő pedig megittasulva a szolgálat jó ízétől, örömmel és lelkesedéssel tért vissza hozzá?

- Talán akkor, amikor Jézus kérdésére: „Ti pedig kinek mondotok engem?” – Péter csodálatos válasza elhangzott: „Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.” (Mt 16,16)?

Lehetne tovább találgatni a kérdésre adható válaszokat – de minden ese-

mény, ami Péterhez fűződik, vagy amit az Úr mellett átélt, az mind formálta őt Jézushoz való viszonyában.

Hiszen azt is vizsgálhatjuk, hogy hányszor jutott bűnbánatra, és ezek közül melyik volt a legdőntőbb.

- A csodálatos halfogás után mély megrendüléssel borult Jézus lábai elé, és azt mondta: „Menj el tőlem, mert én bűnös ember vagyok, Uram!” (Lk 5,8). Jézussal szemben, leborulva, az élet megrendítő, kritikus pillanata igazi világos felismerésre juttatja, és – szennyes, tisztátalan lénye miatt – térdre kényszerül a tiszta és szent Isten Fia előtt.
- Megszégyenült Péter akkor is, amikor Jézus arról beszélt, hogy „ha valaki első akar lenni, legyen mindenki között az utolsó és mindenki szolgálja” (Mk 9,35). Az intézkedő, önmagát fontos embernek tartó Péternek el kellett ezeken a szavakon gondolkodnia.
- A Gecsemáne kertjében, amikor mesterének testőreként tetszelgett, mély szégyennel nézhette, hogy Jézus őt félretolva, meggyógyítja a sebesült fülét. Péter természeti emberét sok ítélet érte már eddig is, de őt kemény fából faragták, és állta az ütések. És ekkor érkezett az a pillanat, amikor élete valóságosan megrendült, lába alól kifutott a biztosnak vélt talaj, elillant az önmagát erősítő hit. Megszólalt a kakas, ami a körülötte állóknak (is) kihirdette, hogy elárulta, megtagadta azt a valakit,

akiről úgy gondolta, hogy mindenkinél jobban szereti (Jn 18,27).

FÜLE LAJOS: SIMON PÉTERRŐL

A háborgó tengeren is
elindul az ÚR szavára,
ám – magára nézve – süllyed,
mégse mondjuk rá, hogy gyáva.
Nem lépdelt a vízben senki
sem előtte, sem utána.

*

Azt látjuk és kicsit
botránkozunk miatta,
hogy JÉZUST hűtlenül,
sőt gyáván megtagadta.
Ám – még ha félve is –
csak elment Őutána,
és eljutott Vele
a főpap udvarába.

*

Ma is melegszenek
gondjaikat úzvén
kései Péterek
sok idegen tűznél.
Ma is megtagadják
JÉZUST, maguk' óvna,
s kicsordul a könny is
egy-egy kakasszóra.

Mindaz, amire eddig épített (megbízhatósága, bátorsága, hűsége...), amire büszke volt, hangos robajjal omlott akkor össze, maga alá temetve őt is – hiszen Istent árulta el.

És Péter sírt, mint egy kisgyerek; az erős férfi számára nem volt tovább járható az út.

Majd néhány olyan nap következett, amit alvajáróként élt át, újra végiggondolhatta árulása történetét, keresve a szalmaszálát, amibe kapaszkodhat, amivel felmentheti önmagát. De ilyet nem talált.

Egyre valóságosabb lehetett előtte, hogy nincs mentség számára: mivel a Mester halott, így ő is élő halott már.

Majd ettől a pillanattól ismét az evangéliumé a főszerep: a feltámadott Krisztus felemelte szegény összetört tanítványát, és fájón, de a gyógyítás szándékával nyúlt sajnó sebébe: „Simon, Jónának fia, szeretsz-e engem?” Péternek erre a kérdésre volt szüksége. Az árulás okozta feltáratlan, kitisztítatlan seb, a kibeszéltetlen bűn ettől a pillanattól nem mérgez tovább sem lelkiileg, sem érzelmileg. Péter most már alázattal válaszolhat: „Uram, te mindent tudsz...” (Jn 21,17) Ezek a szavak a fájdalmas bűnbánat szavai, amit követhet a felhatalmazás parancsa: „Legeltesd az én juhaimat!”

Éppen akkor, amikor önmagát, mint árulót, már nem látta erre alkalmasnak, hiszen az előző napok addigi kétes szolgálata romjain teltek el. De az isteni parancs alapján a romokon feléledt a későbbi hűséges apostoli élet: a bűnbánatra jutott ember végérvényesen Jézus szolgálatába állt.

Benedek Csilla / Pécel

A TESTVÉR ÁRULÁSA

Izgalmas dokumentum került nemrégiben a kezembe. A jelentés az Állami Egyházügyi Hivatal számára készült, az 1956 augusztusában Vaján megrendezett csendesnapokról. Mai szemmel döbbenetes olvasni, mennyire félt a hatalom azoktól az emberektől, akik az Igével való táplálkozásra, imádkozásra, testvéri együttlétre gyűltek össze. Név szerint számon tartották azokat a lelkészeket, akik az ún. „Szabolcsi ébredés” szervezői és meghatározó személyiségei voltak.

Az állandó megfigyelés alatt álló akkori lelkipásztorok közül **Géczy Tihamért** kerestem fel Debrecenben, kérve őt, hogy idézze fel keserves, ám

ennek ellenére csodálatos életének fontosabb állomásait.

*

A jelentés másolatát olvasva, Géczy Tihamér mosolyogva néz a feleségére:

„Látod, kedves, milyen csodálatos a mi Urunk? Hol vannak már a besúgóink, az árulóink? Mi pedig még most is élünk és bizonyosságot tehetünk arról, hogy minden nehéz próba, nyomorúság ellenére végigjárhattuk a kijelölt utat.”

A második világháború alatti ébredés után a Szentlélek másodszer is kiárasztotta erejét. Szabolcsból indult ki 1955 végén, s egyik fő alakja a vencesellői lelkész, Borbély Béla volt. Első nyilvános konferenciájukat Vaján szervezték

meg 1956 augusztus 19-20-án, ahova nagyon sokan jöttek el a megye minden részéből. Igével Borbély Béla, Farkas László, Berényi József és Oláh Béla szolgáltak. A már említett jelentés a szolgáló és résztvevő lelkipásztorok nevét rögzíti és azt is, hogy tömegeket tudtak megmozgatni, tehát „veszélyes elemekről” van szó. Ettől kezdve különleges megfigyelés alatt tartották az ott megjelenteket. Géczy Tihamér is közöttük volt. Így idézi fel akkori emlékeit:

– *A vajai konferenciát megelőzően – miután az ébredés jelei már határozottan mutatkoztak az egyház életében – felmentem Debrecenbe, a püspöki hivatalba, ahol Békefi Benővel és Bartha*

Tiborral találkoztam. Elmondtam nekik, hogy az ébredéssel egy olyan erő jelentkezik az egyház életében, amelyről el kell dönteni a hivatalos egyházi vezetésnek, hogy mit kezd vele. Igénybe veszi, és akkor az egyházon belül marad, vagy elutasítja magától. Bartha Tibor azt válaszolta: „Nézd, az egyházban most lehet engedetlenkedni, mert nincs erőnk, de eljön az az idő, amikor lesz erőnk és akkor odaütnünk!” – s a nyomaték kedvéért még az öklét is felemelte. Én erre azt válaszoltam, ha az ébredés engedetlenség

– és eljön az idő, amikor az engedetlenséget ütni fogjátok –, akkor én is azok között leszek, akiket ütni akartok. Ezek után vettem fel a kapcsolatot Borbély Bélával, Farkas Lászlóval és Oláh Bélával. Ettől kezdve szervesen az ébredés közösségébe tartoztam.

Közben Békefi Benő, mint esperes, körlevelet küldött az ébredés embereihez a következő kérdésekkel: hol járt, kikkel találkozott, miről beszéltek? Én erre a körlevélre azt válaszoltam, hogy nincs mit írnom: ugyanis nem vagyok

hajlandó lelkipásztor testvéreim felől a besúgó szerepét vállalni. Amikor ezért az esperes behivatott és kérdőre vont, csak annyit mondtam neki, hogy amit megírtam, azt megírtam!

Ezek után készítettük elő a mátészalkai gyülekezetben az evangélizációs hetet. Csodálatos alkalom volt. Farkas László volt a vezető evangélista, Szabó Sándorral és Szakály Évával szolgáltak. Olyan hatalmas gyülekezet volt együtt, hogy még a templomkertben és az utcán is sokan álltak, hangszórókat vezettünk ki számukra. Az énekkar tagjai – a hatalmas tömeg miatt – csak az ablakon keresztül létrán tudtak feljutni a kórusra.

Alig két hónappal később kitört a forradalom. Géczy Tihamér akkor Mátészalkán volt lelkipásztor. A vasárnap esti istentisztelet után éppen imaközösséget tartottak, amikor bejött egy izgatott férfi, mondván, hogy nagy felvonulás van a városban, és a tiszteletes úrtól feltétlenül elvárják, hogy szóljon a néphez. „Befejezzük az imádkozást, és aztán megyek” – hangzott válasza.

– **Soha nem felejttem el azt a különleges pillanatot** – meséli a ma már nyugalmazott lelkész –, **amikor felállítottak egy rögtönzött pódiumra, s a tömegből kinyúlt egy kéz, és egy bibliát nyújtott át nekem. Ahol nyitva volt, onnan olvastam fel az Igét, majd énekelteünk. Felemelő pillanatokot éltünk át: hit és hazaszeretet együtt! Ez volt a mi forradalmunk elindulása.**

Megalakult a Forradalmi Bizottság, amibe Géczy Tihamért is beválasztották. A forradalom leverése után a gyülekezetből többeket internáltak, családok maradtak kenyér nélkül. Segíteni kellett rajtuk. A lelkész saját maga szervezte a gyűjtést és óvatosságból személyesen vitte el az adományokat a családoknak.

Mátészalkán 5-6 házi istentisztelet is volt egy napon, előtte imaközösségben készültek fel közös Igével. Este még 11 óráig is énekeltek, hajnalban pedig mentek aratni az emberek. Természetesen ez csak még jobban felbőszítette a hatalmasságokat, és Géczy Tihamért hol a rendőrkapitányságra, hol a püspökségre rendelték be kihallgatásra. A lelkipásztor így emlékszik erre:

– **A gondnokunkat, Kézi Jánost is elvitték, és amikor hazaengedték, azt mondták neki, menjen mindenfelé, és**

„Jelentem az Elvtársaknak, hogy 1956. VIII. hó 19-én reggel 8 órától 20-án este 9 óráig Vaja községben 2 napos bethánista összejövetelt tartottak „csendesnap” címén a megyénkben lévő volt és jelenleg is bethánista papok.

Ezt az összejövetelt az egyház felsőbb vezetősége engedélye nélkül és az állami szervek engedélye nélkül tartották meg. Ezen az összejövetelen kb. 1.500-1.800 fős bethánista tömeg jelent meg, vidékiek kb. 1.200-1.300-an lehettek... Ezen az összejövetelen a következő lelkészek szolgáltak: Borbély Béla Vencsellő, Oláh Béla, Nyírkáta, Farkas László Nyírgyulaj, Szabó Béla Apagy, Veresegyházi László Battonya, Horváth Zoltán Tuzsér, Iszlai Jenő Nádudvar. Ezenkívül szolgált Dr. Major László nyíregyházi orvos is. Rajta kívül részt vett ezen az összejövetelen dr. Németh József debreceni orvos, dr. Szabó Mihály Szeged-i Megyebírói alkalmazott.

A lelkészek a következők vettek részt: Kosdi János Danosháza, Szabó Sándor Bokorszeg, Pongó Gyula Kiszombor, Szabó Albert Dombrád, Lengyel László Tiszakerecseny, Bojtor István Sárospatak, Beregszászi Károly Rétközberencs, Bán István Nyíregyháza, Orosz János Panyola, Szűcs Ferenc Ecsedfalva, Jenei László Kántorjánosi, Nagy Ferenc Csengerújfalu, Nagy Ferenc Monok, Kovács Tibor Debrecen, Kalmár András Gemzse, Géczy Tihamér, Mátészalka, Fejér Ákos Nyíradony, Bercza József Döge, Berényi József Debrecen, Szabó Géza Elek, Tömösi Lajos Bucsa, Palágyi László Legyesbénye.

Ezen az összejövetelen a megyénk különböző községeiből a legbigottabb szektásabb vallásos tömegek jelentek meg, közöttük több letűnt személyiségek, sok papnék középkorú asszonyok, idősebb lány személyek. Kevés volt közöttük az ifjúságból.

Erre az alkalomra hangszórót szereltek be a templomba és a templom udvarba, mivel az összejövetelüket mindkét napon ezen a helyen tartották. Erre az alkalomra a vidékieket autóbuszokon szállították be kb. 3-4 autóbusz indult. A többi része a tömegeknek vonaton, kerékpáron, szekéren és gyalog zárandokoltak Vaja községbe...

Megelőzte ezt az összejövetelt az is, hogy Vencsellő, Tuzsér, Rétközberencs, Nyírkáta községekben már a tavasz folyamán tartottak ehhez hasonló bethánista összejöveteleket, keresztelel vagy névnapal összekötte, s ezekért a tevékenységekért érdemlegesen még nem lettek felelősségre vonva, ez arra készítette a nevezett lelkészeket, hogy bátorodást kaptak ahhoz, hogy Vaján is tartsanak az előbbiekhöz mérten még nagyobb szabású összejövetelt...

A Borbély Béla és a Farkas László 3 oldalas memorandumot küldtek a Konvent Elnökségéhez magához Horváth Elnök Elvtársához és én hozzám is, melyben igazukat keresik hivatkoznak az egyezmény 3. pontjára s különböző dolgokra. Szerintem az egész fogalmazványuk egy fabatkát sem ért, mert azt megengedni úgy részemről, mint a megyei szerveink részéről teljesen lehetetlen. A fentiek alapján kérem az Elvtársakat hogy Borbély Béla vencesellői református lelkésznek és Oláh Béla nagykátai református lelkésznek azonnal vonják meg huzamos időre a kongruáját. Egyben kérem a Veress Elvtársat, hogy nevezett 2 lelkészt hívassa fel Pestre elbeszélgetés végett. Nyíregyháza, 1956. augusztus 22. Baráth Gusztáv Á. E. H. megyei megbízott

Részletek a szigorúan titkos minősítésű és ügykezelésű, „Jelentés a megyénkben meglévő Bethánista mozgalomról” tárgyú, „ÁEH, Veress Pál elvtársnak” címzett, Szabolcs-Szatmár Megyei Tanács vb ÁEH megbízottja által készített jelentésből

hallgassa meg, mit mondanak az emberek – főleg a lelkészek. Azután jöjjön vissza és mondja el, kitől mit hallott! Ő így válaszolt: „Jó, visszajövök és mindent elmondok, csak azt nem, hogy kitől hallottam.” Ezt azért mondom el, mert miután az egyház-kormányzat és az ÁVO együttesen elhatározták, hogy minket Tépére deportálnak, utána megjelent nálam három ÁVO-s, akik felajánlották segítségüket; azt mondták, legyen nyugodt, maradhatok, csak egy feltételük van: „Kéz kezet mos.” Én, a János bácsi esetéből tudtam, mit jelent ez – és miután kijelentettem, hogy nincs közünk egymáshoz, ezzel befejezett dolog lett az internálásunk. Vasárnap, amikor istentiszteletre harangoztak a gyülekezetünkben, minket akkor pakoltak a teherautóra.

– Milyen terhek jellemezték az itt töltött hat esztendőt? Miként alakult a kapcsolatok a tépei gyülekezettel?

– Farkas László testvéremnek azt mondtam – idézi fel emlékeit az idős lelkész –, hogy nem tudom mi vár ránk, de ha csak egy ember is megér, akkor már megérte. Tépén szeretettel fogadtak minket. Végtelenül hálás vagyok az Úrnak, hogy a feleséggel együtt teljes békeséggel tudtuk elfogadni ezt a próbát. „Mindenre van erőm a Krisztusban, aki

„Az istenfélő tűzbe kerülhet, de nem ég meg. Reményét előnthezi az ár, de nem fullad meg. Mindig új erőre kap. Ha a domb meredek, szíve annál erősebb, s azon a ponton is túljut, amelyen mások összesznek és meghalnak.” – C. H. Spurgeon

engem megerősít!” – olvassuk a Bibliában. Ezt mi valóságosan átéltük életünk nehéz napjaiban. Hajnalban műveltem a földet, hogy legyen ennivalónk, a vizet biciklivel hordtam Derecskéről, de a szolgálatomat igyekeztem teljes odaadással végezni. A mátészalkai testvérek imádkoztak értünk, s mindig megtalálták a módját annak, hogy érezzük gondoskodó szeretetüket. Amikor aztán lejárt a büntetésünk, Bárándra kerültünk, ahol 20 évig szolgáltunk a feleséggel, aki fizetés nélküli kántorom, szolgatársam volt. 1971-ben egy súlyos műtéten estem át, s az ágyam körül a tépei gyülekezet tagjai imádkoztak. Ekkor érezte meg velem az Úr, hogy a hat évig tartó magvetés nem volt hiábavaló. Ez nagyban hozzásegített a gyógyuláshoz.

– Többektől hallottam, hogy Békeffy Benő valamikor nagy hatású prédikátor volt. Mitől változhatott meg annyira, hogy szembe fordult saját testvéreivel?

– „Bibliás káplán”-nak hívták őt segédlelkész korában, s a Betánia egyik alapítója is volt. Valóban tragikus, hogy áruló lett belőle, hiszen sok talentummal megáldott, komoly hívő emberként kezdte, de a karrier, a hatalom eltorzította. Bartha Tibor esetében egyszerűbb a magyarázat, őt már teológus korában is „örgróf”-nak titulálták, mert mindig uralkodó egyéniség volt, aki nem tűrt maga mellett senkit, aki ebben a szerepében akadályozta volna.

A ma már 84 éves Géczy Tihamér most is akkor boldog, ha valahol szolgálhatja Urát. Az ország sok gyülekezetében evangélizált (első alkalommal Kisújszálláson, dr. Sipos István gyülekezetében), de reméli, hogy teljesül még az a vágya, hogy elmelessen Kárpátaljára, a szülőfalujába, Nagyberegbe is evangélizálni.

Példamutató és tanulságos volt számomra ez a találkozás. Géczy Tihamér és felesége a nehezebb utat választották, hűségesen kitartottak Krisztus követésében. Lelkipásztor testvéreikkel együtt segítettek egymást lelkileg, s ha kellett, akkor a gyakorlatban is. Egy szép ige jut róluk eszembe: „Az igazak emlékezete áldott!”

Zika Klára / Budapest

AKIK HŰSÉGESEK VOLTAK

(ASSZONYOK A KERESZTNÉL ÉS SÍRNÁL)

A Jézus korabeli zsidó társadalom a férfiak világa volt. A nőket a házasság és a család intézményébe zárták, amelynek középpontjában a férfi állt. Az apa leányával, mint tulajdonával rendelkezett. Az asszony minden élethelyzetben férje alárendeltje volt, munkaerőként és élvezeti cikként egyaránt. A férjét mindenhová követnie kellett, akár rabszolgának adták el, akár felszabadították. A nők a közéletben egyáltalán nem vehettek részt, még tanúskodásuk sem volt teljes értékű.

Jézus, aki mindig az elnyomottak és a kicsinyek oldalán állt, visszaemelte az asszonyokat emberi méltóságukba. Szolgálatára idején – környezetében – hamarosan megjelentek a férfiak mellett az asszonyok is. Úgy is fogalmazhatunk, hogy a tanítványi kör mellett Jézusnak

volt egy asszonyköre is, akik hűségesen vele jártak. Az evangélisták közül Lukács foglalkozott legrészletesebben a Jézust követő asszonyokkal, közülük számosat név szerint is feljegyzett a leggyakrabban említett magdalai Márián kívül; mint Johannát és Zsuzsannát.

Ez az úgymond asszonykör csendesen ott maradt Jézus mellett a legvégsőkig, egészen a feltámadásig. Ők nem futottak szét, mint a tanítványok, amikor Jézust elfogták. Hogy miért? Erre több magyarázat is kínálkozik:

– A nők társadalmi megítélése, hátrátételük azt is jelentette, hogy mivel nem számoltak velük, ezért nyilván kevesebbet is kockáztattak.

– A másik, ami maradásra készítette őket, lelki alkatukból következik. Az ember akaratának két mozgató rugója

van, az értelme és az érzelmei. A férfiak reagálása többnyire a megfontoláson alapszik, a nőké az érzelmükön. A szíven-áteresztő asszonyok esetében a Jézus iránti féltő szeretet, a lesújtó események okozta kábulat erősebbnek bizonyult a maguk féltésénél és a racionális megfontolásnál. A szinoptikus evangéliumok mindegyike feljegyzti, hogy ezeket a Galileából való asszonyokat a golgotai jelenet szinte odabilincselte. Kicsit "távolabb", de ott álltak a keresztnél, és nem tudtak mozdulni, hiszen Jézust mindenkinél jobban szerették. Néma gyászuk már a kereszt alatt is Krisztus dicsőségét hirdeti.

Majd, amikor arimátiai József eltemette Jézust, az asszonyok csatlakoztak hozzá, hiszen semmi mással nem akartak foglalkozni, csakhogy a közelé-

ben maradjanak, és megadják drága szerettüknek a végső tisztességet. Amiük volt, "drága kenetekre" költötték, és a szombat elmúltával már "kora hajnalban" ott voltak a sírnál.

Máté elbeszélése szerint a húsvéti csoda szinte a sírhoz érkező asszonyok szeme láttára következett be: "Ímé, nagy földrengés volt" (Mt 28,2), angyal jelent meg és elhengerítette a követ, az asszonyoknak aggodalomra okot adó nagy akadályt. (Márk is tudósít erről: 16,3-4.) Ám a sír üres volt..., és hallották a mennyei követ bizonyágtételét: Jézus legyőzte a halált. A feltámadás örömhírével együtt feladatot is kaptak; vigyék a jó hírt a tanítványoknak. A váratlan fordulat örömeből fel sem ocsúdva, futva indultak, és "ímé Jézus szembe jött velük..." (Mt 28,9).

Jézus asszonykörének tagjai voltak tehát az elsők, akiknek megjelent, akik találkoztak a feltámadott Úrral. Talán ez volt hűségük és szeretetük jutalma... Különös, de Jézus ellenségei közül senkinek sem jelent meg feltámadását követően, hanem csak azoknak, akiknek nagyon hiányzott, akik vágyakoztak utána, akik "keseregtek és sírtak" (Mk 16,10) miatta.

Ezek között is a legelső az asszonyok és a magdalai Mária volt (Jn 20,14-18). Pedig ők is éppen úgy, mint a tanítványok, megfélekedtek arról, hogy Jézus mindent előre elmondott nekik háromszor is, azt is, hogy harmadnapon feltámad majd. Lukács beszámolójában a mennyei követ szinte számon kéri ezt az asszonyoktól: „Mit keresitek a holtak között az élőt? Nincs itt, hanem feltámadt. Emlékezzetek vissza, hogyan beszélt nektek, amikor még Galileában

volt: az Emberfiának bűnös emberek kezébe kell adatnia és megfeszíttetnie, és a harmadik napon feltámadnia. Ekkor visszaemlékeztek az ő szavaira..." (Lk 24,6-8).

Különös, hogy akik szerették Jézust, azok közül senki nem emlékezett halálakor arra, hogy előre elmondott nekik mindent. Sem tanítványai, sem az asszonyok, de Jézus anyja, Mária sem. Senki nem azért ment a sírhoz, hogy a feltámadott Krisztussal találkozzon.

Talán azért történt ez így, mert vágyaink és elvárásaink különös szemüvegeként képesek működni. Ám ez, az elvárások szemüvege torzít, csak azt látjuk és halljuk meg, amit szeretnénk, a többi egyszerűen törlődik. Akik Jézust szerették, arra készültek, hogy azonnal megvalósítja a messiási királyságot. Ezért volt keserűségük és gyászuk annyira mély, korábban még Jézus is hiába próbálta felkészíteni őket. Még különösebb ez a tény, hogy ellenségei ugyanakkor pontosan tudták, hogy mi várható, és igyekeztek is arra a maguk módján felkészülni.

Ez a vágyak okozta különös vakság a magdalai Máriánál még akkor is megmaradt, amikor szembe találkozott Jézussal, képtelen volt felismerni őt. Hiába nézett, nem látott. Azt látta, amit hitt, és nem hitte, amit látott. Ott állt előtte a feltámadott Krisztus, és nem ismerte meg.

Vajon nem így vagyunk-e mi is sokszor? Ott áll előttünk a Feltámadott – és nem ismerjük meg.

A húsvéti evangélium első hirdetője az üres sír, illetve a mennyei követ volt. Ám Jézus feltámadásának teljes bizonyosságát csak ő maga adhatta meg. Ezért

Urunk megmutatta magát szeretteinek, bizonyítva, hogy valóban él. Jézus nem csak megjelent, hanem meg is szólította az övéit. Amikor a magdalai Mária képtelen volt felismerni, akkor nevével szólította őt, hiszen az övéi ismerik a hangját (Jn 10,4). Mária hallása jobb is volt, mint a látása; amikor Jézus néven szólította, akkor azonnal megismerte őt.

Mi, jelenkori krisztus-követők is elmondhatjuk, hogy Urunk néven szólított minket. Sőt, azóta is újra és újra találkozzunk vele igéjében, és megbizonyosodunk arról, hogy valóságosan él.

Jézus feltámadása bizonyágtévekké avatta – és avatja azóta is – a benne hívőket. A mennyei követ, majd maga a Feltámadott is, parancsot adott az asszonyoknak: Vigyék a feltámadás örömeit a tanítványoknak! Lukács szerint azonban a tanítványok nem vették komolyan a hallottakat, "üres fecsegésnek tartották... és nem hittek nekik" (Lk 24,11); talán azért sem, mert a nők tanúságtétele abban a korban nem volt teljes értékű. Ám ez semmit nem von le abból, hogy Urunk feltámadása után először asszonyok tagjainak mutatta meg magát, és az asszonyok a missziói parancsot is előbb kapták, mint a tanítványok.

Jézus Krisztustól kapott küldetésünk ma is változatlan. Akár szomjasan fogadják, akár üres fecsegésnek tartják a körülöttünk élők húsvét csodájának örömeit, miszerint Jézus Krisztus érettünk és helyettünk halt meg és támadt fel, hogy mi dicsőíthessük mennyei Atyánkat örökkön örökké. Nekünk, asszonyoknak is az a feladatunk, hogy mondjuk; mondjuk mindenkinek! Ámen.

Dr. Erdélyi Judit / Budapest

MEGTALÁLTÁK JÉZUS SÍRJÁT?

A Discovery Channel 2007. március 4-én vetítette a „Jézus elveszett sírja” című, világszenzációnak kikiáltott dokumentumfilmet. A 90 perces alkotás forgatókönyvét Simcha Jacobovici és Charles Pellegrino írta, majd James Cameron Oscar-díjas filmrendező filmesítette meg. A film bemutatja az 1980 márciusában, a jeruzsálemi Talpiyot negyedben, egy építkezés során előkerült

sírt, ami a Kr. e. 30. – Kr. u. 70. közötti évek zsidó temetkezési szokását tükrözi: a holtak csontjait egy idő múlva csontládákba (ún. osszuárium) helyezték, és úgy tették vissza a sírba. A szóban forgó hely – „Talpiyot sír” – különlegességét az adja, hogy a benne talált osszuáriumokon a Bibliából ismert neveket olvashatunk. A feliratok a következők: „Jézus, József fia”; „Júda, Jézus fia”; „Mária”;

„Marianne”. A filmben elhangzottak szerint vezető epigráfusok vizsgálták meg a feliratokat, és úgy találták, hogy azok éppen Jézus korából származnak. A kanadai Lakehead Egyetem genetikusai a legmodernebb DNS-vizsgálatoknak vetették alá a Jézus és Mária feliratú osszuáriumban talált csontmaradványokat, majd megállapították, hogy az elhaltak nem vér szerinti rokonok.

A forgatókönyv írói szerint mindezek együttvéve azt bizonyítják, hogy a názáreti Jézus és felesége, valamint fiuk, Júda – a „János evangéliumában szerepel az úrvacsora leírásában” – sírját találták meg. Azt is közlik, hogy a megtalált osszuáriumok közül vitték el Jakab – korábban hamisítványnak ítélt – osszuáriumát. A rendező szerint filmjük alkalmas arra, hogy a történészek és régészek tudományos vitát folytassanak a feltárt adatokról; majd közölte, hogy céljuk nem a keresztyénség megtámadása volt.

A különböző sajtóorgánumok óriási szenzációként harangozzák be mindezt – természetesen, a minél nagyobb anyagi haszon elérése céljából: „Jeruzsálem külvárosában található az a sír, amelybe egykor a názáreti Jézus, felesége és fia földi maradványait temették – jelentette be hétfőn egy amerikai filmes stáb.” (National Geographic Online) „Megtalálták Jézus Krisztus sírhelyét Jeruzsálemben, egy 27 évvel ezelőtt feltárt barlangban – jelentették be kutatók...” (MÚLT-KOR, történelmi portál). Biztosak lehetünk abban, hogy ilyesféle hangzatos és hazug felvezetésekkel fogunk még találkozni a médiában.

Úgy tűnik, hogy a dokumentumfilm is cáfolni akarja azokat a bibliai állításokat, hogy Jézus nem nősült meg, nem volt gyermeke, és három nappal keresztre feszítése után feltámadt. Ezeket sokan próbálták cáfolni az elmúlt években (pl. Dan Brown: Da Vinci kód). A CNN televízió kommentátora megjegyezte, hogy Cameron filmje szinte folytatása D. Brown könyvének (MÚLT-KOR, történelmi portál, 2007.).

A szóban forgó leletekkel már régóta foglalkoznak a szakértők. Amos Kloner archeológus professzor (Bar Ilan Egyetem) vizsgálta először a Talpiyot sírból származó maradványokat. A tudós így nyilatkozott: „...kutatásaim szerint a sírkamra egy zsidó család temetkezési helye volt, de semmi bizonyíték nincs arra, hogy Jézus sírhelye lenne. Én tudós vagyok, és szerintem vallásos történeteket semmilyen dokumentum-filmmel nem lehet tudományos tényekké változtatni.” Kijelentette, hogy „...csaknem 900 sírhelyet illetve kőládát találtunk már Jeruzsálem 4 kilométeres körzetében. Ezekből 71-en szerepelt a

Jézus név, sőt egy olyan is volt, amelyen a 'Jézus, József fia' felirat volt.” Vagyis, a feliratok önmagukban nem bizonyítják, hogy Jézus sírkamráját találták meg (Hírszerző).

A torontói egyetem matematikával és statisztikával foglalkozó professzora, Andrey Feuerverger szerint a leletek nem igazolnak semmit. Az osszuáriumokon szereplő neveket ugyanis Jézus korában viszonylag nagy gyakorisággal használták. A „Jézus, József fia” 190; a „Mária Magdolna” feliratú 160 másik sírból is előkerült. (MÚLT-KOR, történelmi portál, 2007.)

A régészek fenntartással kezelik a film készítőinek azt a sejtését is, hogy ezek (osszuáriumok) közül származhat az elmúlt években elhíresült Jakab osszuárium (National Geographic Online).

Itt érdemes felidézni a 2003. év környékén kirobbant hamisítási botrányt. A Factum című újság már 2003-ban tájékoztatott egy rendőrségi ügyről (Factum 2003/5.). Annak idején az izraeli rendőrség több száz régészeti lelet hamisításával és eladásával vádolt meg három műkincs gyűjtőt és kereskedőt. A vádirat szerint Oded Golan és Shlomo Cohen, valamint Robert Deutsch paleografus már több mint 20 éve működtette hamisító hálózatát. Tevékenységük során sok száz, bibliai időkre datált régészeti leltre vésettek utólag feliratot, hogy hatalmas összegekért értékesíthessék azokat. A hamisítványok között volt Jézus testvéreinek, Jakabnak osszuárium, és a Kr. e. 9. századi Jóás király kőtáblára vésett instrukciói. (Ez utóbbit 4,5 millió dollárért akarták eladni az Izraeli Nemzeti Múzeumnak.) Jakab osszuáriumát mindeddig az egyetlen Jézus korabeli tárgynak hitték, amin héber felirat áll: „Jakab, József fia, Jézus testvére.” Az Izraeli Régészeti Hatóság (Israel Antiquities Authority) megbízása alapján két kutatócsoport vizsgálta a szóban forgó leleteket, majd sajtótájékoztatón tették közzé vizsgálataik eredményét. Az egyik kutatócsoport az említett leletek anyagával, a másik a rajtuk lévő feliratokkal foglalkozott. A különböző szakterületekről származó 14 kutató egymástól függetlenül végezte elemzését, és arra az egybehangzó végered-

ményre jutottak, hogy a leletek hamisítványok. A kőtábla vizsgálata során kiderült, hogy az írásjelek áthatolnak a patinán (az idők folyamán az anyagra lerakódó réteg), tehát későbbi kéz alkotásai; ráadásul a szöveg nyelvtanilag hibás. Az osszuáriumról kiderült, hogy hiteles és a felirata sem tartalmaz helyesírási hibát. A csontház hitelességén a kutatók nem csodálkoztak, mert hasonló csontházacskák százával találhatók az üzletekben. A felirattal kapcsolatban azonban megállapították, hogy a hamisítók által használt írásminta egy, az osszuáriumokról kiadott, s mindenki számára hozzáférhető katalógusban megtalálható. A rövid feliraton szereplő, megegyező betűk eltérő írásmódja már a laikus számára is észrevehető; és szembeütő a mindenki által hozzáférhető mintával való megegyezés is. Az Izraeli Nemzeti Múzeum nyilatkozatában ítélte el a hamisítókat. Shuka Dorfman, a tudományos vizsgálatot kérő Izraeli Régészeti Hatóság akkori igazgatója így nyilatkozott a The Guardian című angol napilapnak: „Világszerte számos hamisítvány van forgalomban. Több millió dollárt csaltak ki az elkövetők múzeumoktól is, miközben maguk gyártották a szenzációs leleteket.” Eric Meyers (a Duke Egyetem régészprofesszora): „...mindez nem a szakma tekintélyét tépázza meg, hanem a kereskedők és műgyűjtők gátlástalanságára irányítja a figyelmet” (Múlt-kor, történelmi portál, 2005.).

Amint láthatjuk, az utóbbi időben egyre inkább megsokasodnak a Jézus Krisztus személye és evangéliuma, a Biblia és a keresztyénség elleni támadások. Ezek a támadások feltűnő módon a keresztyénség valamelyik nagy ünnepe közeledtével indulnak.

A mostani támadás első eleme az, hogy Jézusnak volt felesége. Ezt semmiféle tudományos ténnyel nem lehet bizonyítani, sőt, az ellenkezőjét bizonyítják az egybehangzó bibliai beszámolók. A támadás második eleme az, hogy az egyik osszuáriumon szereplő Júda („Júda, Jézus fia”) név Jézus fiának neve, akivel találkozunk János evangéliumában, az utolsó vacsora résztvevői között. Nos, az utolsó vacsorról szóló beszámolóban két Júdással találkozunk. Az egyik az iskarióti Jú-

dás, Jézus elárulója, akit a szöveg egyszer valóban Júdának nevez (13,26), de kétszer Júdásnak (13,2; 13,29)! A másik Júdás is kezdetektől Jézus tanítványa volt, de az ő neve csakis Júdás-ként szerepel (14,22). E tények ismeretében képtelenség azt állítani, hogy a János evangéliumának utolsó vacsoráról szóló beszámolójában szereplő Júda, Jézus fia lett volna. Egyébként a bibliai beszámolók szerint, mivel felesége nem volt, fia sem volt Jézusnak.

A támadás harmadik eleme – s tulajdonképpen ez a legfontosabb – az, hogy Jézus nem támadt fel. Nos, a bibliai beszámolók Jézus Krisztus testben való feltámadását egyértelműen megerősítik – ezért csontjait sehol nem találhatják meg. Egyébként a zsidó nép akkori vezetői komolyan vették Jézusnak a saját feltámadásáról szóló szavait, s hogy tanítványai el ne lophassák Jézus holttestét, eltemetése után őrséget állítottak sírjához (Mt 27,62-66). Jézus azonban testben feltámadt és kijött sírjából. Amikor erről az örök tájékoztatták a zsidó vezetőket, azok „sok pénzt” adtak a sírt őrző katonáknak, hogy elhíreszteljék a nép között, hogy a tanítványok ellopták Jézus holttestét, amíg ők aludtak. „És elterjedt ez a hír a zsidók közt mind e mai napig” (Mt 28,11-15). Ha Jézus holtteste a zsidó vezetők rendelkezésére állt volna, akkor bizonyára

nem késlekedtek volna megmutatni azt, hogy leleplezzék a tanítványok állítását, miszerint Jézus feltámadt! De nem volt birtokukban Jézus holtteste sem akkor, sem évtizedekkel később. Márpedig, ha Jézust Jeruzsálemben temették volna el, akkor mi sem lett volna egyszerűbb, mint a későbbiekben felnyitni a most feltárt sírt, majd közhírré tenni: Íme, itt van Jézus teteme, tehát a keresztyének hazugok.

A feltámadás tényénél is nehezebben hihető a film állítása, miszerint az, ami a zsidó vezetők számára akkor és ott – pár nappal, héttel vagy évvel – Jézus halála után lehetetlen volt, az éppen ma, 2000 évvel később néhány embernek lehetővé vált.

Azt a feltételezést készséggel elismerik a keresztyének, hogy a názáreti Jézus anyjának, vagy más, Józseftől származó családtagjának csontjait tartalmazhatja a Jeruzsálemben vagy környékén megtalált sok száz osszuarium közül valamelyik – ámde azt állítják, hogy Jézus csontjait egyik sem tartalmazhatja, mert ő testileg feltámadt a halálból. Ha azt az állítást veti fel valaki, hogy Jézus holttestét azért nem tudták megmutatni a zsidó vezetők, mert a tanítványok ellopták, akkor erre azt válaszolhatjuk, hogy a tanítványokat semmi nem motiválta arra, hogy ellopják Jézus holttestét. A bibliai beszámolók szerint elbújtak a zsidóktól való félelmükben és nem akartak hinni az asszonyoknak sem, akik hírül hozták Jézus feltámadását. Gyakorlatilag elképzelhetetlen, hogy a tanítványok, halála után rögtön ellopták Jézus tetemét. Ha mégis ezt tették volna, akkor később, egy könnyen leleplezhető, nyilvánvaló hazugságért vállaltak dicstelen mártírhalált – ami elképzelhetetlen! Ugyanakkor több százra tehető azok száma, akik találkoztak a feltámadott Jézussal, beszéltek vele, érintették őt (Vö. 1Kor 15!).

Ha valakit a názáreti Jézus feltámadása, és az azzal kapcsolatos kérdések részletesebben érdekelnek, akkor annak olvasásra ajánljuk Lee Strobel, A Jézus-dosszié című könyvét (Harmat, 2005.).

Biztosíthatjuk olvasóinkat, hogy a hitvalló keresztyénség soha nem fogja feladni annak a bibliai tényállításnak bátor hirdetését, hogy

- a megfeszített, és harmadik napon feltámadott Jézus a megígért Messiás;
- ő a világ egyedüli Ura;
- az egyetlen, aki üdvösséget adhat az embernek;
- aki ítéletet tart majd mindazok felett, akik az igazságot hazugsággal feltartóztatták, akik nem szerették az igazságot, ami megtartotta volna őket (Rm 1,18; 2Thes 2,10).

Sípos Ete Zoltán / Szeged

HÍREK – KÖZLEMÉNYEK

A **JELÖLŐ BIZOTTSÁG** tájékoztatja a Biblia Szövetség tagjait, hogy a jelölőívek befogadását 2007. március 19-én a postai küldemények megérkezésével lezárta. Köszöni az addig jelölőlapot visszaküldő 369 szövetségi tagnak, hogy kötelezettségének teljesítésével segíti a választás sikeres előkészítését. A bizottság a beérkezett anyag feldolgozását megkezdte. ■

*

A **BIBLIA SZÖVETSÉG MUNKASZERVEZÉSI** okból a teljes könyvelést vállalkozásba adja ki, valamint megszünteti a házon belüli ill. kívüli gondnoki státuszt. Új, háziasszonyi státuszt szeretne felállítani; az ebben a munkakörben dolgozó személy munkaköréhez tartozna az eddigi gondnoki feladatok ellátása, és a

könyvelést ellátó vállalkozó kiszolgálása. A döntés értelmében 2007. március 5-én Latinovits Ágota munkaviszonya közös megegyezéssel, Radnai Katalin munkaviszonya április 30-án közös megegyezéssel, Vajai Rózsa munkaviszonya április 30-án felmondással megszűnt ill. megszűnik. Köszönjük munkatársaink eddigi hűséges, becsületes és önzetlen munkáját! ■

*

AZ **ELMÚLT NAPOKBAN** folyamatosan érkeztek a hírek szövetségi tagjaink haláláról. Volt köztük olyan is, akinek elmeneteléről csak jóval később szerezhettünk tudomást. Hálásan emlékezünk életükre, szolgálataikra és az Úr és népe iránti hűségükre. A Biblia Szövetség most is

olyan tagjaitól búcsúzik, akiknek élete bizonyágtétel volt. Istenünk vigasztalása kísérje emléküket, ami legyen áldott!

- ✠ **Babos Klára** (1945) Nagykőrös,
- ✠ **Bácsi Jánosné** (1943) Balmazújváros,
- ✠ **Bálint Pálné** (1927) Ór / Mátészalka,
- ✠ **Darabi Józsefné** (1930) Ópályi,
- ✠ **Deák Györgyné** (1927) Mezőcsát,
- ✠ **Forrai Kálmánné** (1925) Debrecen,
- ✠ **Földvári Sándor** (1935) Tápiószőlős,
- ✠ **Kalmár Sándor** (1919) Fót,
- ✠ **Kertész Lajosné** (1952) Nagyvarsány,
- ✠ **Lénárt László** (1919) Budapest,
- ✠ **Nagy Eszter** (1929) Nagyvarsány / Tiszaújváros,
- ✠ **Szállási Kálmánné** (1923) Nagyecsed,
- ✠ **Varga Istvánné** (1926) Eger.

*

Meghívó

A Biblia Szövetség közgyűlését és tavaszi csendesnapját
2007. május 1-jén 10 órától tartja
 Budapesten, a Nagyvárad téri református templomban
 (VIII. ker. Üllői út 90.).

* * *

Tervezett szakmai program,
 amiről a közgyűlés tárgyal és szavaz:
 – főtitkári beszámoló,
 – közhasznúsági jelentés (2006. év),
 – zárszámadás betervezése (2006. év),
 – Felügyelő bizottság jelentése,
 – 2007. évi költségvetés,
 – tisztviselők választása (titkos szavazás)
 (tanácsstagok, Felügyelő és Fegyelmi bizottság tagjai).

*

Lelki program: **Dicséret – figyelmeztetés – ígéret** (Jel 2,12-17)

*

Amennyiben a meghirdetett időpontban a közgyűlés határozatképtelen, akkor a megismételt közgyűlést 2007. május 1-jén, 10.30 órakor, a fent jelölt helyszínen tartjuk, amelyik már létszámba tekintet nélkül lesz határozatképes.

Kérjük a Szövetség tagjait, hogy 9.00-9.45 között a helyszínen aláírásukkal igazolják részvételüket, amikor majd kézhez kapják a közgyűlés tárgyalási anyagát is.

A regisztráció lezárása után érkező tagjaink a szavazásban – sajnos – aktívan nem vehetnek már részt.

*

A Biblia Szövetség tagjait és az érdeklődőket szeretettel várja a BSZ Tanácsa!

BIBLIAISKOLAI TANFOLYAMOK

– ALAPFOKÚ – 2007. április – június
PÉCEL: V. rész: máj. 11-13.; VI. rész: jún. 15-17.;

szervező: Biblia Szövetség – 2119 Pécel, Kálvin tér 2/B, tel.: 28/452-334

BP.-ÚJPEST: VIII. rész: ápr. 21-22.; IX. rész: jún. 16-17.;

szervező: Lóránt Gábor – 1041 Budapest, Szt. István tér 24.; tel: 369-6222

HAJDÚBÖSZ: VII. rész: máj. 19-20.;

szervező: Nyíri Antalné – 4220 Hajdúböszörmény, Kálvin tér 19., tel.: 52/561-325

DEBRECEN: IX. rész: jún. 9-10.;

szervező: Juhász Attiláné – 4024 Debr., Liszt F. u. 4. II/10., tel.: 52/311-754

NYÍREGYHÁZA: IX. rész: április 14-15.; X. rész: jún. 2-3.

szervező: Gubányi Mihályné – 4400 Nyh., Fazekas J. tér 7. V/45., tel.: 20/456-00-46

* * *

A tanfolyamra mindig a megnevezett szervezőnél kell jelentkezni. A kihelyezett tanfolyamokra a résztvevők naponta bejárnak, és mindenki önellátó. Pécelen bentlakás és teljes ellátás van.

MEGHÍVÓ

A Biblia Szövetség
 a Debrecen, Mester utcai ref. gyülekezettel
 közösen csendesnapot rendez
2007. június 2-án, szombaton 10 órától.
 Mindenkit szeretettel várnak a szervezők!

ÚJFAJTA BIBLIAISKOLA INDUL

2007. szeptember 8-ával egy újfajta bibliaiskolát indítunk a meglévő alapfokú és szakirányú oktatásunk mellett. Ebben a képzésben a korábbi bibliaiskoláink anyagát ötvözve és kibővítve szeretnénk egy átfogó – gyakorlat-orientált – teológiai alapképzést adni. Az új képzésünk célja, hogy főként fiatalokat (de nem kizárva idősebbeket sem) keresztyén-evangéliumi világszemléletre tanítsunk, úgy hogy hallgatóink felkészülten tudjanak bizonyoságot tenni hitükről: magánéletükkel, munkájukkal, kapcsolataikban valamint gyülekezeti szolgálatukban egyaránt.

A hároméves képzés Budapesten történik, iskolai időszakban (szeptembertől-júniusig), két szemeszteres felosztásban (szemeszterenként 10 alkalom), minden második szombaton 9.00-17.00 óráig (6 előadás).

(A képzést igyekeztünk úgy kialakítani, hogy az, más iskolai tanulmányok, munka és család mellett is elvégezhető legyen, hiszen akkreditáció hiányában, hivatalos hallgatói jogviszonyt nem tudunk biztosítani.)

A következő tantárgyak oktatását tervezzük: Ó-és Újszövetség (bevezetés és bibliaismeret), biblia teológia (a Biblia egységes üzenetének kibontakozása), dogmatika (keresztyén hitünk rendszerbe foglalva), etika (keresztyén élet normái), hermeneutika (írásmagyarázat módszere), gyakorlati keresztyénség, gyülekezeti élet (bibliai tanítás a gyülekezettről, és az egyes gyülekezeti szolgálatokról), apologetika (hitvédelem), evangélizáció (hitünk továbbadása másoknak), lelkipozíció.

A jelentkezés és a részvétel feltételeit és a további részleteket, májustól a Biblia Szövetség honlapján (www.bibliaszov.hu) tesszük közzé.

Kérésre postán vagy e-mailben is megküldjük a szükséges információkat!

*

Érdeklődni a Biblia Szövetség címén: **2119 Pécel, Kálvin tér 2/B, tel.: 28/452-334**
 e-mail cím: bsz@bibliaszov.hu

FONTOS KÉRDÉSEK

sorozatunk következő előadásai:
 – május 13.:

Nemzettudat és/vagy keresztyénség?

(előadó: dr. Szabó István ref. püspök)

Az előadás 17 órakor kezdődik a Bp., Nagyvárad téri ref. templomban (Üllői út 90.).

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

PÁLYÁZAT

A Biblia Szövetség péceli központi épületébe főállású munkatársat keres **háziasszonyi** státuszra. Feladata a Szövetség programjain résztvevők ellátásának megszervezése, és az ellátásban való aktív részvétel, közreműködés az épületen belüli és körüli teendőkben (pl. takarítás, virágápolás...), illetve besegítés az adminisztrációs munkába. Nagykorú, fizikai munkától sem idegenkedő, kedves, hívő keresztyén hölgy jelentkezését várjuk munkaidőben (9-17 óra között) a **28/452-334** telefonon vagy a bsz@bibliaszov.hu e-mailen!

FIATALOK TIBORSZÁLLÁSON (1-5)

1

A labdajáték szurkolói

2

3

A jutalomvásár izgalmai

4

A felfedezés öröme

Itt mindenki tudja a dolgát

5

... és most merre tovább?

6

KENUTÁBOR A DUNÁN (6-8)

Áhítat

7

8

A pozsonyi villamoson
- ez biztosan nem süllyed el

PEDAGÓGUS KONFERENCIA KÁRPÁTALJÁN (1-5)

GENEZIS TÁBOR PÉCELEN

A Biblia és Gyülekezet című folyóiratra a **11742331-20003610** számlaszámon vagy postai utalványon lehet előfizetni
Előfizetési díj 2007-ben: Belföldön: 1.800,- Ft/pld.; (1.500,- Ft/pld 10 pld. felett); Külföldön: - európai országokba: 3.600,- Ft/pld;
- egyéb országokba: 4.800,- Ft/pld. A folyóirat megjelenik negyedévenként. Az előfizetés nélküli árus példány ára 320,- Ft.

A Biblia és Gyülekezet szerkesztősége és kiadóhivatala: a Biblia Szövetség címén
Kiadja a Biblia Szövetség megbízásából az Ébredés Alapítvány, felelős kiadó: *Szabó László*

Biblia Szövetség címe: H-2119 Pécel, Pf. 17. Telefon/fax: 06 (28) 452-334 Internet: www.bibliaszov.hu E-mail: bsz@bibliaszov.hu
felelős szerkesztő: *Sípos Ete Álmos*; szerkesztő: *Dr. Mikolicz Gyula*; szerkesztésben közreműködött: *Zika Klára, Balavány György és Margit István*;
rovatok: *Cseri Kálmán, Sípos Ete Zoltán, Dr. Mikolicz Gyula, Margit István*; jelen számot nem a rovat-beosztás szerint szerkesztettük
tördelés: *Horváth Mária*; címlapkép: *Mikolicz Ákos (BSZ székháza tavasszal)*; fotók: *Benedek Csilla, Csipes Piroska, Szász L. Dóra, Szolga Etelka, Papp Tibor, Sípos Ába Álmos, Weber István és még sokan mások*

Nyomatás: M és M Goldprint Kft. 1107 Bp., Mázsza u. 3. – HU-ISSN 0866-2932

Folyóiratunk legközelebb 2007. júliusban jelenik meg. Lapzárta: 2007. május 10. (Kéziratokat nem őrzi meg és nem küldünk vissza!)